

STRATEGIA DE DEZVOLTARE

LOCALĂ A COMUNEI

BORDUȘANI

JUDEȚUL IALOMIȚA

2014 - 2020

Cuvânt Înainte

Dezvoltarea durabilă a comunei Bordușani reprezintă o prioritate a cetățenilor ei și nu în ultimul rând a Administrației Publice Locale, pentru că modul în care se dezvoltă localitatea, ne afectează prezentul și șansele de viitor.

Strategia locală de dezvoltare durabilă a comunei Bordușani, reprezintă un instrument participativ ce are drept scop asigurarea progresului economic, protejând resursele și mediul înconjurător pentru generațiile viitoare, un demers pe termen lung.

Aceasta este viziunea viitorului comunității noastre, transpusă în obiective complementare, independente, cu planuri de acțiune concrete care pot fi evaluate periodic și îmbunătățite în mod continuu.

Obligația noastră, a Administrației Publice Locale, este aceea de a asigura servicii publice de bună calitate, cu transparență și cu implicarea cetățenilor în luarea deciziilor.

Realizând împreună Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bordușani, dăm posibilitatea creșterii gradului de bunăstare a comunității și o siguranță cerințelor generației prezente, fără a compromite șansele generațiilor viitoare.

Realizarea acestui deziderat, stă în puterea noastră, a tuturor !

Primarul comunei Bordușani,

Constantin Nica

CUPRINS

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BORDUȘANI.

CAP. I. PREZENTAREA GENERALĂ

INTRODUCERE

- *Obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020.*
- *Prioritățile directe ale Uniunii Europene.*

CORELAREA CU CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI 2014 – 2020.

- *Programarea fondurilor europene nerambursabile 2014 -2020.*
- *Fondurile europene – Noutăți.*

CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ .

CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD – MUNTENIA, 2014 – 2020.

- *Lucrări de investiții ce urmează a fi încheiate în acest an sau cu termene viitoare de finalizare.*
- *Proiecte aflate în etapa de monitorizare la nivelul C.J. Ialomița.*
- *Proiecte aflate pe lista de rezervă.*

NECESITATEA UNUI PROCES DE PROGRAMARE LOCALĂ

- *Elaborarea strategiei.*
- *Stabilirea strategiei de dezvoltare locală.*
- *Selectarea proiectelor de dezvoltare locală.*
- *Construcția planurilor de acțiune.*

CAP. II. PROFILUL COMUNEI BORDUȘANI

Localizare geografică – Istorie – Demografie – Monumente istorice

CAP.III. PROFILUL SOCIO – ECONOMIC. ANALIZA SWOT.

Agricultura și dezvoltarea rurală.

CAP.IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE RURALĂ.

Justificarea unei viziuni strategice locale.

Obiective strategice.

Obiective specifice :

-Infrastructura de transport și utilități.

-Amenajarea teritoriului.

-Educație.

-Economie.

-Sănătate.

-Dezvoltare socială.

-Mediu.

-Cultură, Sport și Agrement.

-Turism.

-Întărirea capacității administrative.

DEFINIREA DETALIATĂ A PRIORITĂȚILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ.

-Direcții de dezvoltare a infrastructurii și transportului.

-Direcții de dezvoltare în domeniul managementului unui mediu sustenabil.

-Direcții de dezvoltare în domeniul educației.

-Direcții de dezvoltare în domeniul Sănătate.

-Direcții de dezvoltare în domeniul Culturii.

-Direcții de dezvoltare în domeniul Tineretului.

-Direcții de dezvoltare în domeniul , Dezvoltarea economică a a comunei Bordușani.

-Direcții de dezvoltare în domeniul Agriculturii și Dezvoltare Rurală.

-Direcții de dezvoltare în domeniul Administrația Publică.

IDENTIFICAREA UNOR ZONE SPECIFICE DE INTERVENȚIE. PLANUL DE ACȚIUNE.

PRINCIPII ȘI CONDIȚII.

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTUȚIONALE A PRIMĂRIEI BORDUȘANI.

CAP. V. ESTIMAREA NECESITĂȚILOR DE FINANȚARE.

CAP. VI. INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI.

- PRIORITATE – Domeniul Infrastructură – Transport.*
- PRIORITATE – Domeniul Agricultură, Silvicultură și Dezvoltare Rurală.*
- *PRIORITATE – Domeniul Mediul înconjurător.*
- PRIORITATE – Domeniul Economic și Mediul de afaceri.*
- PRIORITATE – Domeniul Educației, Cultură, Sport.*
- PRIORITATE – Domeniul Sănătății și social.*
- *PRIORITATE – Domeniul Turism.*
- *PRIORITATE – Domeniul Administrației Publice și Amenajarea Teritoriului.*

CAP. VII. SISTEMUL DE IMPLEMENTARE.

CAP. VIII. EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BORDUȘANI.

CAP. IX. PROCESUL PARTENERIAL.

CAP. X. SINTEZĂ A EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU(SEA).

- Direcții principale ale Strategiei de Mediu.*
- Sistemul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor PLAM.*

CAP.I. PREZENTARE GENERALA.

1. INTRODUCERE

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, reprezintă viziunea asumată a Guvernului și Parlamentului României privind dezvoltarea teritoriului național după cum este statuat în programul de act normativ : “ România , o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud – est a Europei”.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, conține două categorii de prevederi, respectiv :

- **Prevederi strategice**, care orientează procesul de dezvoltare și furnizează reperele strategice de dezvoltare a teritoriului național.
- **Prevederi operaționale**, prin intermediul cărora sunt operaționalizate prevederile strategice. Acestea au rolul de a arăta modul prin care pot fi realizate viziunea de dezvoltare și obiectivele SDTR, la nivel național și zonal.

Prevederile operaționale de la nivelul SDTR sunt următoarele :

- ❖ **Măsurile teritoriale la nivel național** – aceste măsuri teritoriale țintesc întreg teritoriu național sau anumite teritorii cu specific geografic și corespund celor trei categorii de sisteme teritoriale analizate, respectiv :
 - Sistemul teritorial conectiv.
 - Sistemul teritorial al așezărilor umane.
 - Sistemul teritorial al componentelor naturale.
- ❖ **Măsurile teritoriale integrate la nivel zonal** – acestea țintesc anumite zone de la nivelul teritoriului, precum : zone urbane, zone rurale, zone transfrontaliere, zona costieră, zone montane și zone în declin demografic sau economic.

Măsurile teritoriale integrate la nivel zonal se declină în tipuri de acțiuni și exemple de proiecte strategice în următoarea succesiune ierarhică :

- Acțiuni, aceste prevederi operaționale reprezintă, după caz, un proiect generic (ex. Renovarea centrelor istorice).
- Proiecte, reprezintă expresia teritorială a acțiunilor, acestea fiind localizate teritorial la nivel de unitate administrativă.

Exemplele de proiecte nu sunt evidențiate la nivel de perimetru, soluțiile tehnice finale și amplasamentul lor urmând a fi stabilite prin planurile urbanistice și alte documentații tehnice specifice și evaluate ulterior în conformitate cu legislația specifică de mediu.

Elaborarea acestui document asimilează și promovează o viziune strategică în cece privește dezvoltarea sa viitoare care abordează problemele locale, bazându-se pe potențialul local de dezvoltare.

Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul careia se pot rata oportunități ale dezvoltării durabile.

Proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică vizează definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității locale din comuna Bordenișani, pentru perioada 2014 – 2020, cuprinzând etapele metodologice după cum urmează :

- Realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității.
- Analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea domeniului strategic.

În consecință este necesară o prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe o analiză riguroasă a situației locale specifice, astfel încât să fie maximizat impactul socio – economic al acestor investiții, în contextul resurselor inevitabil limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2014 – 2020.

Conceptul de dezvoltare durabilă a aparut ca răspuns al problemelor de mediu și a crizei resurselor naturale și în special a celor energetice.

Realizarea unui asemenea deziderat implică un efort și o acțiune coordonată și susținută, pe un orizont de timp îndelungat de către resorturile socio – administrative ale comunității locale.

Acceptând că dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea necesității prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile proprii, atunci realizarea sa depinde și este influențată de deciziile economice și administrative. În acest sens este necesară crearea unui cadru conceptual de acțiune bine gândit și justificat.

Existența României în Uniunea Europeană, impune armonizarea politicilor sale cu cele europene în toate domeniile, inclusiv în direcția dezvoltării durabile, atât la nivel național cât și la nivel local.

Prezenta Strategie stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

În EUROPA 2020 cât și în Acordul de Parteneriat, strategia de dezvoltare rurală și urbană integrată elaborată, trebuie să fie coerentă cu prioritățile de investiții de la nivel european.

Pornind de la premisa că dezvoltarea durabilă este un concept în evoluție, foarte dinamic și cu multe dimensiuni și interpretări, putem afirma că este, de asemenea, un proces al schimbării permanente, foarte legat de contextul local, nevoi și priorități zonale.

Acest proces are drept deziderat nevoia de a asigura un viitor durabil.

Dezvoltarea durabilă definește un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om – mediu, fie că este vorba de mediul natural, economic sau social.

Realizarea acestui cadru teoretic implică o activitate de management, organizare și de decizie ce constituie, în fond, planificarea strategică.

Creșterea calității vieții prin prezervarea mediului, îmbunătățirea condițiilor de viață și accesul la serviciile de bază, constituie elemente ale planificării strategice a mediului rural care trebuie să urmărească, de asemenea și menținerea unor comunități rurale viabile, prin păstrarea culturii și tradițiilor acestora.

Prin Planul Local de Acțiune pentru Mediu în Județul Ialomița se stabilește responsabilizarea autorităților administrației publice locale pentru rezolvarea problemelor de mediu în vederea asigurării unui mediu adecvat, unor condiții de viață mai bune și nu în ultimul rând unor dezvoltări durabile.

Iată de ce, Agenția de Protecție a Mediului Ialomița, cu sprijinul autorităților locale a elaborat Planul de Acțiune pentru Mediu în Județul Ialomița care se dorește a fi o carte deschisă pentru toți cetățenii județului.

Proiectul de realizare a Planului Local de Acțiune pentru Mediu este un instrument deosebit de eficient pentru soluționarea problemelor și aspectelor de mediu, fiind una dintre căile cele mai eficiente de participare a publicului în procesul de luare a deciziei al autorității locale. Totodată este un instrument utilizat în sprijinul alinierii cu cerințele de mediu comunitare transpuse în legislația națională din acest domeniu.

Proiectul de realizare a Planului Local pentru Mediu (PLAM) în Județul Ialomița este dezvoltat de către Agenția de Protecție a Mediului în cadrul proiectului PHARE RO 0006.14.03 – Asistență tehnică pentru întărirea Agențiilor Locale pentru Protecția Mediului și dezvoltarea Agențiilor Regionale pentru Protecția Mediului, autoritatea de implementare a proiectului fiind Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

Obiectivele principale ale Planului Local de Acțiune pentru Mediu sunt :

- Identificarea, evaluarea și ierarhizarea problemelor de mediu, stabilirea priorităților pentru acțiune.
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu din comunități prin implementarea acțiunilor de soluționare a problemelor de mediu prioritare.
- Promovarea conștientizării publicului și implicarea acestuia în elaborarea și implementarea planului.
- Promovarea parteneriatului între autoritățile locale și alte sectoare ale comunității.

- Întărirea capacității instituțiilor locale în administrarea și implementarea programelor pentru protecția mediului.

Metodologia folosită pentru realizarea acestui PLAM a fost cea participativă. Astfel toate comunitățile locale din județ au inventariat problemele de protecția mediului, urmărindu – se formarea unei viziuni a comunității și antrenarea acesteia în rezolvarea problemelor de mediu.

Elaborarea unui Plan Local de Acțiune pentru Mediu reprezintă un proces standardizat care poate fi folosit de către o comunitate pentru abordarea realistă a problemelor de mediu, cu priorități și costuri acceptabile. Prioritățile înscrise în planul de acțiune se constituie într-un proiect al investițiilor viitoare.

Planul de Acțiune pentru Mediu vizează nu numai factorii de mediu, ci și aspectele specifice privind sănătatea și calitatea vieții cetățenilor, legislația, activitatea Agenției de Protecție a Mediului Ialomița și educația ecologică.

Procesul elaborării Strategiei a avut la bază un accentuat caracter consultativ și participativ care a determinat descrierea situației prezente a comunității.

Au fost astfel identificate puncte tari și puncte slabe ale comunei Bordenișeni, descrise în patru documente, astfel :

- Profilul critic al comunității.
- Raportul asupra sondării mediului de afaceri.
- Raportul asupra sondării populației.
- Analiza SWOT.

În elaborarea Strategiei au fost luate în considerare următoarele documente strategice :

- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României.

- ✓ Planul Național de Dezvoltare Durabilă.
- ✓ Planul de Dezvoltare Regională.
- ✓ Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Ialomița.

Datorită ponderii ridicate a zonelor rurale, se pune accentul pe promovarea dezvoltării integrate și durabile a acestora, prin optimizarea sectoarelor existente, încurajarea diversificării activităților economice și sociale, susținerea dezvoltării și modernizării infrastructurii și accesul la tehnologie.

În acest context al documentelor strategice, identificarea problemelor critice și a elementelor cheie a fost rezultatul grupului consultativ de lucru și pasul în elaborarea planului strategic de dezvoltare durabilă care să fie realist și aplicabil și să aducă îndeplinirea obiectivului general conceptual urmărit de comunitatea locală : prosperitate pentru generațiile viitoare.

Obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020.

1. Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării.
2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor.
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.
4. Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele.
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor.
6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajului în rețelele cheie.

8.Promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă.

9.Investiții în competențe, educație și învățare continuă.

10.Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei.

11.Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică.

Prioritățile directe ale Uniunii Europene :

- ❖ Crearea de noi locuri de muncă, prin atragerea de persoane în activități antreprenoriale, mai bine plătite, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor, firmelor, investițiile în capitalul uman.
- ❖ Îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător.
- ❖ Încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare – inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC.

1.1 CORELAREA CU CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE A ROMANIEI 2014 – 2020.

Strategia de dezvoltare teritorială are cinci obiective generale, pentru a atinge viziunea de dezvoltare, și anume :

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband.
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico – edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive.

- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor urbane funcționale.
- Protejarea patrimoniului național și construit, valorificarea elementelor de identitate teritorială.
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a României conține obiective concrete pentru trecerea într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Strategia pe termen scurt, mediu și lung, vizează obiective cum sunt :

- Orizont 2020 : atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- Orizont 2030 : apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punct de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

România și-a asumat țintele Strategiei Europa 2020, după cum urmează :

- ❖ Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României.
- ❖ Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă:20-64 ani este de 70%.
- ❖ Obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice.
- ❖ Emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990.

- ❖ Ponderea tinerilor cu varsta între 30 și 34 de ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7 %.
- ❖ Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580 000.

Strategia Europa 2020, la nivelul statelor membre, este implementată prin Programul Național de Reformă.

Strategia de transport intermodal în România 2020, are următoarele obiective :

- Stimularea promovării sistemului național de transport intermodal.
- Realizarea unor servicii intermodale de calitate.
- Modernizarea sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente.
- Intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață.
- Implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014 – 2020.

Strategia pentru transport durabil 2020 – 2030, cu următoarele obiective :

- ✓ Compatibilitatea cu mediul înconjurător.
- ✓ Stimularea economiei și competitivității.
- ✓ Modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național.

- ✓ Liberalizarea pieței interne de transport.
- ✓ Creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor.
- ✓ Întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național.

Obiectivele Conceptului Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 sunt după cum urmează :

- Protejarea , dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural,coridoare de dezvoltare.
- Creșterea competitivității teritoriale.
- Valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental.
- Racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare.
- Afirmarea solidarității urban – rural.
- Dezvoltarea rurală.
- Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane.
- Dezvoltarea adecvata a diferitelor categorii de teritorii.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007 până în anul 2026, are ca principale obiective, transformarea României în zona turistică de calitate având în vedere patrimoniul său natural și cultural.

Obiectivele vizate pentru anul 2020 este de a atinge nivelul actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

Dezvoltarea durabilă a României, necesită antrenarea , implicarea și participarea activă a cetățenilor, în cele mai adecvate modălități, potrivit cu interesele și capacitatea de a contribui la sustenabilitatea procesului economic și social al țării.

Platforma comună de acțiune la scara națională și locală va da consistența și va influența în bine viața oamenilor pentru mai multe decenii în viitor, în condițiile șanselor, oportunităților și rigorilor generate de globalizare.

Această strategie reprezintă, practic, un proiect deschis, în măsură să răspundă eficient și prompt la schimbările tot mai rapide de mediu economic, la conjuncturi interne și externe, la constrângerile existente și la cele generate de noul statut al României, de membru cu drepturi depline al comunității europene și euro – atlantice.

O necesitate evidentă a devenit trecerea de la viziunile pe termen scurt la viziunile pe termen mediu și lung, care armonizează cerințele și direcțiile de dezvoltare ale României cu cele ale integrării euro – atlantice.

Strategia stabilește principalele direcții pentru dezvoltarea României, având în vedere necesitatea adaptării spațiului urban și rural la cerințele UE, prin promovarea unui sector eficient și viabil din punct de vedere economic și social.

Situația actuală se caracterizează prin schimbări permanente încât Uniunea Europeană trebuie să le rezolve și deci să se afle într-o continuă adaptare.

Programarea fondurilor europene nerambursabile 2014-2020.

Procesul de programare a fondurilor europene nerambursabile alocate în viitorul exercițiu financiar, face referire la următoarele aspecte :

- Simplificarea procesului de implementare și un mai bun management al fondurilor.
- Oportunitati extinse pentru aprobarea teritorială a programării.
- Concentrarea tematică asupra priorităților Strategiei Europa 2020 pentru o „ creștere inteligentă, durabilă și incluzivă”, transpuse în CSC la nivel european.
- Posibilitatea elaborării unor programe multi – fond în cazul implementării instrumentelor structurale.
- Un cadru unic de programare la nivelul fiecărui stat membru – numit Contract / Acord de Parteneriat 2014 – 2020, care va acoperi instrumentele structurale și fondurile destinate dezvoltării rurale și pescuitului.
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională.
- Fondul Social European.
- Fondul de Coeziune.
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.
- Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime.
- Un accent crescut pe performanță și monitorizarea rezultatelor.
- Impunerea unor condiționalități macroeconomice, ex-ante și ex-post pentru accesarea / cheltuirea fondurilor.

FONDURILE EUROPENE - NOUTĂȚI

Creștere economică - Locuri de muncă – Coeziune.

Fondul european de ajustare la globalizare va continua să ofere sprijin pentru lucrătorii disponibilizați ca urmare a unor schimbări structurale majore. Acest fond își va extinde domeniul de aplicare pentru a reduce impactul noilor acorduri comerciale asupra agricultorilor.

Cercetare - Inovare.

Programul pentru competitivitate și Inovare, Al șaptelea program – cadru și Institutul Europeane de Inovare și Tehnologie, vor fi reunite într-un cadru strategic comun, Orizont 2020, pentru a elimina fragmentarea și pentru a evita suprapunerile.

Schemele de finanțare vor fi standardizate și simplificate și va exista un set unic de reguli privind participarea, auditul, structurile de sprijin, difuzarea rezultatelor și schemele de rambursare. În ceea ce privește finanțarea, instrumentele financiare inovatoare vor ajuta la mobilizarea investițiilor private precum parteneriatele public – privat.

Agricultură - Mediu

- Alocarea fondurilor de dezvoltare rurală se va baza pe criterii mai obiective și va fi mai bine orientată către îndeplinirea obiectivelor acestei politici.
- Ecologizarea a 30% din plățile directe către fermieri, pentru a se asigura că politica agricolă comună contribuie la îndeplinirea de către UE a obiectivelor de mediu și a celor legate de politica climatică.
- 30 % din plățile directe vor fi condiționate de respectarea unor serii de cele mai bune practici în materie de mediu, în plus față de obligațiile în materie de ecocondiționalitate existente.
- Convergența plăților : nivelurile ajutorului direct acordat pentru fiecare hectar vor fi adaptate progresiv – ținând seama de diferențele

care există în continuare în ceea ce privesc nivelurile de salarizare și costurile de producție – pentru a se asigura o repartizare mai echitabilă a plăților directe între fermierii europeni. Pană în 2020, statele membre cu plăți directe mai mici de 90% din media UE ar trebui să reducă diferența dintre nivelul actual și 90% din media UE cu o treime. Aceasta convergența va fi finanțată în mod proporțional de statele membre al caror nivel de plăți directe se situează peste media UE.

- Plafonarea nivelului plăților directe prin limitarea nivelului de bază al ajutorului direct pentru venit de care pot beneficia exploatațiile agricole de dimensiuni mari, ținând seama, în același timp, de economiile de scara ale unor structuri mai mari și de locurile de muncă directe pe care le generează acestea. Propunerea va permite reutilizarea economiilor în cadrul alocării bugetare pentru dezvoltare rurală și, prin urmare, menținerea acestora în pachetele financiare ale statelor membre care au realizat aceste economii.
- Programul LIFE+ va fi continuat și va include mai multe acțiuni în domeniul climatic. Un subprogram consacrat politicilor climatice se va axa pe proiecte – pilot și pe proiecte demonstrative la scara mică. Vor fi utilizate proiecte integrate, de exemplu, pentru a promova strategii transfrontaliere de adaptare în zonele predispuse la inundații. Gestionarea viitorului program va trebui să rămână centralizat, dar unele sarcini ar putea fi delegate unei agenții executive existente.

Justiție – Sănătate – Securitate

- ✓ Instrumentul financiar de protecție civilă (IFPC) va fi reînnoit pentru a răspunde diferitelor aspecte legate de gestionarea dezastrelor, și anume un răspuns mai coerent și mai bine integrat în cazuri de urgență, o mai bună pregătire pentru gestionarea dezastrelor și acțiuni inovatoare pentru reducerea riscului apariției dezastrelor.
- ✓ În domeniul afacerilor interne, numărul fondurilor va fi limitat la : Fondul pentru migrație și azil și Fondul pentru securitatea internă. Ambele fonduri vor avea o dimensiune externă pentru a asigura continuitatea finanțării, începând în UE și continuând în țări terțe.

- ✓ Comisia prevede, de asemenea, o trecere de la programarea anuală la o programare multianuală, anexată pe obținerea de rezultate, reducându-se astfel volumul de muncă administrativă a tuturor actorilor implicați.
- ✓ Diferitele programe existente în domeniul justiției vor fi reunite în cadrul unui program – Justiție – și a unui program – Drepturi și cetățenie – pentru a simplifica sistemul de finanțare și pentru a spori coerența și consecvența tuturor activităților finanțate.
- ✓ Noul program – Sănătate pentru creștere – va fi orientat către acțiuni cu o valoare adăugată clară a UE, în conformitate cu prioritățile Strategiei Europa 2020. Scopul principal este să se colaboreze cu statele membre pentru a proteja cetățenii de amenințările transfrontaliere la adresa sănătății, a spori viabilitatea sistemului de servicii de sănătate și a îmbunătăți sănătatea populației, încurajând în același timp inovarea în domeniul sănătății.

Finanțare a bugetului UE.

- Se propune o reformă a sistemului de resurse proprii, care constă în eliminarea actualei resurse proprii bazate pe TVA și în crearea a două noi resurse proprii, respectiv una bazată pe o parte din încasările unei taxe pe tranzacțiile financiare (TTF), iar cealaltă pe veniturile provenite din taxa națională pe valoarea adăugată. Scopul nu este majorarea bugetului UE, ci contribuirea la eforturile naționale de consolidare bugetară, prin reducerea contribuțiilor directe de la bugetele statelor membre. Modificările propuse vor simplifica, de asemenea, contribuțiile existente la buget și vor consolida legătura dintre politicile UE și finanțarea UE.

Capacitatea de absorbție a fondurilor nerambursabile.

Factorii care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție :

- Situația macroeconomică.
- Situația cofinanțării.
- Capacitatea administrativă.

Etapele în accesarea fondurilor europene :

- Elaborarea strategiei de dezvoltare a localității, identificarea și prioritizarea proiectelor.
- Consultarea factorilor interesați.
- Dezvoltarea proiectului.
- Sursa de finanțare.
- Cererea de finanțare.
- Îndeplinirea condițiilor pre – contractuale.
- Semnarea contractului de finanțare.
- Implementarea proiectului.
- Evaluarea și auditarea proiectului.

Etapele principale în verificarea, evaluarea și selecția proiectelor.

- Verificarea conformității administrative.
- Verificarea eligibilității.
- Evaluarea tehnică și financiară.
- Evaluarea strategică.

Criterii posibile de evaluare :

- ✓ Relevanța proiectului față de obiectivele programului, axei, domeniului, măsurii pentru care a fost depus spre finanțare.
- ✓ Calitatea soluției tehnice.
- ✓ Maturitatea proiectului.
- ✓ Durabilitatea proiectului.
- ✓ Capacitatea solicitantului de a implementa, opera și întreține proiectul.

Cadrul Strategic de Dezvoltare Durabilă a României 2014/2020 – Obiective:

Creștere durabilă :

- ✓ Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele.
- ✓ Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a resurselor.
- ✓ Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.
- ✓ Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore.

Creștere inteligentă :

- Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării.

- Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor.
- Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a celui de pescuit și acvacultură.

Prioritate orizontală :

- Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.

Creștere favorabilă a incluziunii :

- Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă.
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei.
- Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții.

1.2. Cadrul Strategic de Dezvoltare Teritorială (CSDT România).

Stabilește direcțiile principale de dezvoltare teritorială a României la scara regională, națională, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și trans national, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului.

Acest cadru strategic de dezvoltare are scopul de a pune în evidență, din perspectiva teritoriului integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul României ca Stat Membru al Uniunii Europene și ca activ în zona Europei Centrale și de Est.

Documentul urmărește maximizarea impactului investițiilor străine și naționale, orientându-se către zone relevante, prin intermediul proiectelor strategice naționale și a politicilor publice elaborate în conformitate cu obiectivele acestuia.

Obiectivul general al CSDT România este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regionale – continentale, rolului său în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României.

Obiectivul general este detaliat în cinci linii directoare majore, obiective strategice majore :

- ❖ Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială.
- ❖ Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane.
- ❖ Afirmarea solidarității urban – rural adecvată categoriilor de teritorii.
- ❖ Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter – regionale.
- ❖ Valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Bordușani, județul Ialomița, pentru perioada 2014 – 2020, va avea o viziune comună cu obiectivele menționate anterior, ale Cadrului Strategic de Dezvoltarea a României și liniile directoare ale obiectivelor strategice majore ale Cadrului Strategic de Dezvoltare Teritorială.

1.3. CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD – MUNTENIA, 2014 – 2020.

Procesul de planificare a dezvoltării la nivel regional, oferă o bază strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare.

Procesul se desfășoară în contextul intenției regionalizării politice cu o viziune de dezvoltare adoptată în decursul procesului anterior de planificare până în anul 2020 și cu un accent mai mare pe politici integrate .

Planul de Dezvoltare Regională 2014 – 2020 al regiunii Sud – Muntenia, va fi un instrument care să susțină includerea în strategiile naționale a obiectivelor de investiții ce vor contribui la dezvoltarea socio – economică a regiunii, să fundamenteze domeniile de intervenție și necesarul de finanțare din fonduri europene în perioada următoare de programare și să cuprindă un portofoliu de proiecte strategice cu impact regional și local.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bordușani, Județul Ialomița, pentru perioada 2014 – 2020, va urma direcțiile de dezvoltare ale obiectivelor Planului de Dezvoltare Regionala Sud – Muntenia 2014 – 2020.

Reprezentanții autorității locale ai comunei Bordușani, doresc ca prin proiectele propuse și implementate, să contribuie la dezvoltarea economico – socială a Regiunii Sud – Muntenia și vor respecta structura standard a metodologiei Planului de Dezvoltare Regională 2014 – 2020.

1.3.1. Lucrări de investiții cu termene viitoare de finalizare :

- Modernizare drumuri comunale.

- Soluții acces la proprietăți.

- Alei pietonale în toată comuna.
- Înființare grădiniță, satul Cegani.
- Construire sediu primărie.
- Rețele de canalizare și stație de epurare.
- Contorizarea sistemului de alimentare cu apă în gospodării.
- Înființarea unei platforme ecologice.
- Înființarea unui parc de agrement .
- Modernizare drumuri de exploatații agricole.

1.3.2. Proiecte aflate în etapa de monitorizare la nivelul C.J. Ialomita.

- ✓ Lucrări de infrastructură.

1.3.3. Proiecte aflate pe lista de rezervă.

- Înființarea unei farmacii veterinare.
- Modernizarea prin dotare a căminului cultural.
- Reabilitarea și modernizarea terenului de fotbal.
- Reabilitarea și modernizarea terenului de volei, handbal și baschet.

- Modernizarea iluminatului public.
- Montat pubele stradale.
- Dotarea cu ambulanță.
- Montarea de indicatoare teritoriale și rutiere.

- Inființarea unui centru turistic.
- Înființarea de parcări la instituțiile publice.

- Înființarea perdelelor de protecție forestieră.

1.4. NECESITATEA UNUI PROCES DE PROGRAMARE LOCALĂ

Experiența internațională a demonstrat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru definit, asumat, coordonat și implementat în interesul comunității pe care o reprezintă.

O comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare, iar lipsa ei duce la o activitate administrativă dezordonată, în cadrul careia se pot rata oportunități și se consumă inutil resurse prețioase.

Etapele metodologice principale în procesul de planificare privind reperle strategice de dezvoltare a comunității Bordenani sunt următoarele :

- Realizarea unei analize preliminare.

- Stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității Bordenani.

- Analiza sectorială a domeniilor principale.
- Realizarea documentului strategic.

Strategia are la bază informații obținute de la Institutul Național de Statistică, de la Uniunea Europeană cât și informații obținute în urma unor studii, cercetări, rapoarte, strategii și norme locale, județene, naționale și europene. De asemenea au fost implicat și personalul primăriei Bordenișani.

Procesul de planificare are la bază asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Pentru a funcționa, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs.

Strategiile conțin următoarele caracteristici :

- Imagine asupra viitorului.
- Flexibilitate.
- Creativitate.
- Orientare spre schimbare.
- Create pentru acțiune.

- Orientate spre un castig durabil.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bordușani, realizată la inițiativa autorității locale, permite administrației publice și celorlalți actori locali să își planifice acțiunile astfel încât să răspundă nevoilor locale și să valorifice oportunitățile de dezvoltare identificate de Strategie.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a presupus un efort asumat de către autoritatea executivă de la nivel local, Primar, cu sprijinul echipei de consultanță.

S-a optat pentru o metodologie precisă, care a inclus elemente importante de implicare directă prin solicitarea de puncte de vedere, considerând că liderii locali au interesul și cunoștințele necesare pentru a reprezenta diverse interese locale.

1.4.1. Elaborarea strategiei cuprinde următoarele etape :

- Culegerea datelor.

Această etapă analizează baza economică a localității, nevoile pieței forței de muncă, capacitatea instituțională locală, premisele dezvoltării economice locale. Informațiile au fost obținute de la beneficiarii strategiei și din surse statistice oficiale, permițând astfel o diagnoza a spațiului pentru care s-a elaborat planul de dezvoltare locală.

- Elementele fizico – geografice :

Forme de relief, plasare geografică, factori de risc naturali, zone naturale protejate, etc.

- Populație :

-marimea populației, densitatea, evoluția și factorii de creștere ai populației.

- **Locuințele :**
-dotarea cu alimentarea cu apă, canalizare, vechimea și siguranța locuințelor, materialele de construcție folosite, etc.
- **Echiparea localității în sistem centralizat :**
-Apă, iluminat public, racordarea la rețelele de telefonie, acces la transportul public sau privat.
- **Sociale :**
-învațământ, comunicații, mortalitate infantilă, etc.
- **Mediu și ecologie :**
-apă, aer, sol, păduri, perdele de protecție, etc.

De asemenea s-a avut în vedere identificarea atractivității localității din punct de vedere al turismului, a posibilității de petrecere a timpului liber.

În cadrul acestei etape, au fost analizați agenții de dezvoltare locală, care au un rol important pentru elaborarea strategiei prin analiza SWOT.

1.4.2. Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

Analiza SWOT, evidențiază punctele forte, slabe și amenințările (Threats) existente la nivelul comunei Bordușani.

Direcțiile de dezvoltare locală :

- ❖ **Identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare:**
 - Obiectivele pentru care a fost elaborată strategia.
 - Metodologia de elaborare și agenții de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare.
 - Domenii strategice de dezvoltare identificate.
- ❖ **Obiective operaționale de dezvoltare în teritoriul supus investigației.**

Programul operativ de dezvoltare locală este un sistem coerent privind dezvoltarea localității. Alegerea subprogramelor trebuie să

aibă la bază inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite.

Pentru dezvoltarea locală, o condiție de baza este pastrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. În acest mod se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

1.4.3. Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

Se analizează proiectele sau programele de dezvoltare care vor fi prinse în strategia de dezvoltare locală, acestea sunt grupate în mai multe scenarii, funcție de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare.

Selectarea proiectelor are în vedere îmbunătățirea reală a vieții comunității.

Se va realiza o discuție și o analiză constructivă cu autoritățile publice locale deoarece pot da răspuns privitor la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse, care sunt menționate anterior.

1.4.4. Constructia planurilor de actiune.

Se vor centraliza informațiile din primele etape și se vor pregăti planurile de acțiune unde se precizează toate resursele financiare sau de alt tip ce sunt necesare pentru finalizarea oricărui proiect, fie că este vorba de resurse din bugetul local, bugetul județean, național sau european.

Deși în faza inițială pot fi identificate mai multe posibile scenarii de dezvoltare, în această etapă sunt alese acelea care asigură comunei cele mai mari posibilități de progres și de creștere a nivelului de trai al populației.

În vederea atragerii de finanțări nerambursabile, după etapa de prioritizare a nevoilor locale se va analiza modul în care obiectivele propuse se corelează cu obiectivele existente la nivelul programelor europene.

Proiectul este un instrument sau oferă mijloacele necesare pentru atingerea unor obiective strategice, altfel nu poate să aibă un efect asupra dezvoltării zonei.

Etapa de construcție a planurilor de acțiune este o etapă de implementare, de verificare și monitorizare a proiectelor, după ce acestea au fost identificate.

Scopul Strategiei de Dezvoltare Locală este de a planifica acțiunile viitoare, de a valorifica oportunitățile existente pentru a îmbunătăți situația actuală pentru valorificarea potențialului local.

Procesul de elaborare a Strategiei a cuprins mai multe etape, astfel :

Culegerea datelor, analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală, anchete sociologice, identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare, selectarea proiectelor, construcția planurilor de acțiune.

CAPITOLUL II. PROFILUL COMUNEI BORDUȘANI.

1. Localizare geografică – Istorie – Demografie – Monumente istorice.

Comuna Bordușani este situată în zona de est a județului Ialomița. Situat geografic în sud-estul României, la interfața unor vechi și importante drumuri comerciale, județul Ialomița se învecinează la est cu județul Costanța, la nord cu județele Buzău și Brăila, la nord – vest cu județul Prahova, la vest cu Sectorul Agricol Ilfov iar la sud cu județul Călărași.

Comuna Bordușani se compune din localitățile Bordușani și Cegani. În anul 1 990, suprafața teritoriului administrativ a fost de 22 412 ha, iar prin reorganizare au fost cedate comunei Stelnica și Făcăeni, 81 ha, respectiv 71 ha. În anul 1 999 suprafața totală va fi 22 260 ha. Pe categorii de folosință, în anul 1 990, fondul funciar este constituit după cum urmează:

Nr. Crt.	Categoria de folosință	Suprafața Ha
1	Arabil	16 817
2	Pășuni	115
3	Fânețe	24
4	Vii	651
5	Păduri	2 068
6	Drumuri	233
7	Construcții	657
8	Ape	1 497
9	Terenuri neproductive	214

Ponderea terenului agricol este de 79,2 % din suprafața comunei iar terenul neagricol de 20,8 %.

Vecinătățile comunei Bordușani : N – V - Județul Brăila, V - comuna Mihail Kogălniceanu iar la S – comunele Vlădeni și Făcăeni.

Obiectivele arheologice din teritoriu sunt înregistrate astfel :

- Stațiunea Popina, denumită de localnici, în Balta Ialomiței, menționată din sec. XIX, Popina Mare. Cultura este identificată din neolitic(cultura Boian – Spantov), la poziția 23A004 pe Lista Monumentelor și Siturilor Arheologice Popina.
- Bentul Mare, în balta Ialomiței, sunt descoperite fragmente ceramice din neolitic, perioada Geto – Dacică(sec. IV – III. Î.c.) și Dridu (sec. IX- X).
- La punctul numit de localnici Bacul Vechi, pe malul drept al Borcei, pe o suprafață de 200 mp, s- au descoperit fragmente ceramice, chirpic ars, oase de animal. Recuperările arheologice sunt din sec. IV – III. Î.c. și până în sec. XV – XVI.
- La cca. 1 km, S de sat între DN 3 B și vechea terasă săpată de apele Borcei, s-au identificat resturile unei așezări umane din perioada culturii Geto – Dacice (sec. IV – III î.c.), extinsă pe o suprafață de aproximativ 1 ha.
- S –au descoperit vase ceramice care se încărcau cu pește pentru călugării de la mănăstirea Cozia, în curtea unui localnic și curtea Oficiului Poștal. Este amintit Bordușanii cu toponimul de Bordușani. Din sec. Al XV – lea satul este amintit în documente fapt ce arată că satul era consolidat cu un număr important de locuitori.
- În anul 1618, sep. 21, Gavril Movilă, întărea lui Gheorghe, fost mare armaș, doi vecini, Drăghici și Mușat din Bordușani, cumpărați de unchiul său Miho portarul, în timpul lui Mihai Viteazul. Gheorghe Armaș este bine cunoscut din alte documente, fiind de loc din Blagodești, sat aflat în vecinătate Orașului de Floci. El fiind singura persoană din Ialomița care semnează în

grafia latină, el fiind nepotul lui Neagu din Bordușani, boier hotarnic, amintit în 1618 alături de alți cinci boieri din Ialomița. Legăturile de rudenie dintre acești boieri mai mari sau mai mici, dau impresia că avem o singură familiecu multe ramuri.

În 25 Iulie, Alexandru Ilias, întărea lui Socol paharnic, jumătate din sat. Aflând că acesta era îndreptățit să stăpânească partea, pentru că era moșnean din Bordușani, iar respectiva proprietate fusese a strămoșilor lui, de la care cumpăraseră Daria, jupânița lui Teodor din Vlădeni.

La rândul ei, Daria a vândut lui Socol paharnicul întregindu-și astfel moștenirea. Popa Stoica din Bordușani, amintit în 1634, iunie 24, ca martor în hrisovul prin care Matei Basarab întărea lui Radu din Cegani, răscumpărarea din rumânie.

Prezența preotului Stoica în Bordușani dovedește că acolo trebuia să fi fost și biserică, dat fiind că nu toate satele medievale aveau biserică ci numai cele mai mari. În anul 1831 erau două sate cu numele de Bordușani : Bordușanii Mari și Bordușanii Mici, ambele făcând parte din plasa Borcea.

Din 1864, cele două sate s-au unit formând comuna Bordușani sub administrația Plasii Borcea. Satul Bordușani s-a desființat în 1888, fiind distrus de apele Borcei.

În 1904, comuna a fost administrată de Plasa Piua Pietrei, iar în 1905, de Plasele întrunite Fetești – Piua Petrei. La 1906 populația comunei era de 2 511 locuitori din care 1 327 bărbați și 1 184 de femei.

Avea în proprietate 2 ha de pământ arabil. În Bordușani funcționau două școli din care una la reședință, ridicată în 1896, iar alta în satul Lăteni.

În comună erau două biserici din care : una parohială, la reședință, cu hramul Sf. Nicolae, construită în 1 895, iar cealaltă cu hramul Adormirea Maicii Domnului, construită în anul 1 883. Ambele biserici aveau 25ha și 50 arii de pământ arabil.

Primăria era așezată într-un local, proprietatea comunei, construit în anul 1 889. În comună mai funcționa o infirmerie cu 8 paturi, care avea ca personal un agent sanitar și moașa cercului Stelnica.

Pe teritoriul satului, se păstrează astăzi trei monumente istorice, mărturie a continuității de locuire și a proceselor istorice desfășurate.

În Lista Monumentelor și ansamblurilor de arhitectură ele sunt înregistrate la poziția 23 B 024 – Biserica Sf. Nicolae, 23 B 025 – Moara , construită la începutul secolului XX, 23B026- Școala, construită în anul 1 896.

Satul Cegani

Este amintit în documentele istorice pentru prima dată in 1 554, feb. 28, când Pătrașcu cel Bun, întârea pe vornicul Stănilă, cu mai multe sate din Ialomița, printre care și Ceganii, ...pentru că au fost bătrâne și drepte ocine de baștină...

După moartea lui Stănilă, satul a trecut, conform testamentului, în proprietatea mănăstirii Vartila.

Două documente răslețe, o carte domnească din 1 618 și un hrisov din 1 624 amintesc două personaje, pe Ursul din Cegani, boier harnic și pe Radu din Cegani, răscumpărat din rumânie, de unde dovada că satul și-a continuat existența și în prima jumătate a sec. XVII – lea.

În 1 794, era comuna și reședința Căpităniei, așa cum rezultă din jalba unor ciobani din ținutul Sibiului, care probabil își iernau turmele și trebuiau să plătească taxă la căpitănie.

În sec. XIX, Cegani era comună și avea două biserici. Prima construită în 1 831 în Partani cu hramul Sf. Nicolae și a doua construită în Cegani în 1 877, cu hramul Cuvioasa Parascheva.

2. Cadrul natural

Caracteristicile reliefului poartă amprenta situării în subdiviziunea estică a Câmpiei Române și anume Bărăganul, care este acoperit cu un strat de loess, efect al evoluției sale geologice îndelungate ca bazin de sedimentare maritimă lacustră.

Din punct de vedere geomorfologic, localitatea Bordușani se găsește în zona de luncii și teraselor joase și inferioare ale fluviului Dunărea. Malul stâng al brațului borcea este caracterizat printr-o zonă de luncă externă care dispare și făcând-și apariția terasa joasă.

Terasa inferioară a Dunării corespunde treptei de altitudini absolute de 35 – 38 m și apare la nord de Cegani, mărindu-și treptat lățimea spre nord încheindu-se la nord de Vlădeni. Pe această zonă sunt martori de eroziune și dune consolidate în direcția nord – sud. Terasa joasă a Dunării corespunde treptei de altitudini de 20 – 23 m.

Podișul Hagieni, este o formă de relief ce contrastează cu ansamblul peisajului, care prezintă cote absolute de 65 – 90 m, cu pante locale accentuate și diferențiate, determinate de acțiunea Dunării și a Ialomiței. În partea de E – N – E sunt văi mici, săpate în depozite argiloase – loessoide, pleistocene și mai departe movile, dune și crovuri, de unde rezultă o neomogenitate litologică a formațiunilor geologice superficiale.

3. Clima

Prin așezarea sa, comuna Bordușani, este supusă influenței maselor de aer estice, mediteraniene, cece condiționează un climat de tip continental excesiv.

Acest tip de climat se caracterizează prin contraste pronunțate de la iarnă la vară, concretizate în amplitudini termice mari.

Vânturile dominante sunt din sectorul nordic și nord estic pe timpul sezonului rece. Precipitațiile au un caracter continental, producându-se diferențiat de la un an la altul, cantitatea medie anuală fiind de 400 și 600 mm / an, deci un regim deficitar.

Acest regim al precipitațiilor are influențe importante asupra dinamicii apelor freatice, precipitațiile fiind principala sursă de alimentare a pânzei freatice.

4.Date hidrografice

Teritoriul comunei Bordușani aparține bazinului hidrografic al fluviului Dunărea, pe stâng, în cadrul Câmpiei Române Orientale .

Localitatea se găsește în cadrul luncii și teraselor joase și inferioare ale Dunării.

Dunărea veche constituie limita estică a teritoriului administrativ al comunei Bordușani pe o lungime totală de cca. 8 km.

Cursul general al Dunării este sud – nord, determinat de zona de subzistență de la gura Siretului și de masivul netezit dobrogean.

Panta redusă a albiei și slaba rezistență la eroziune a depozitelor din Bărăgan au dat posibilitate fluviului să formeze o luncă largă în două brațe mari și să depună aluviunile atât în interiorul cât și în exteriorul acestora, rezultând lunca internă și respectiv lunca externă.

Astfel în aceasă zonă, Dunărea se desparte în două brațe : Borcea , pe stânga și Dunărea veche, pe dreapta. Între ele se desfășoară Insula Mare a Ialomiței, cu privaluri și teren agricol.

La nord de teritoriul comunei, în sectorul Bordușani – Vadu Oii, lunca internă este reprezentată printr – un ostrov, Ostrovul Gâsca, după care Dunărea se reunește într-o singură albie pentru 3 Km, până la nord de Giurgeni, urmând o nouă scindare a cursului în două brațe între care se găsește Insula Mare a Brăilei.

Pe parcursul său Dunărea are lățimi variabile : Brațul Borcea 300 m – 450 m, brațul Dunărea Veche 600 – 800 m, sectorul Giurgeni – Vadu Oii, unde cele două brațe se reunesc, lățimea este de 1,0 km la 1,5 km.

Debitul mediu multianual al Dunării este de cca. 6 000 mc / s.

Pe timpul iernii fenomenele de scurgere au o importanță deosebită, datorită sloiurilor și podurilor de gheață.

Dezghețul conduce la formarea zăpoarelor, fenomen caracteristic Dunării, care apar iarna dar primăvara sunt priculoase, din cauza dimensiunilor mari ale sloiurilor, provocate de creșterea rapidă a temperaturii.

5.Solul

Pe teritoriul comunei Bordușani se întâlnesc soluri azonale de luncă, care sunt cele mai slab dezvoltate iar conținutul de humus poate ajunge până la 7 % . Din cauza adâncimii mici a apei din acviferul freatic, acestea sunt frecvent gleizate și înmlăștinite.

Datorită gradului de fertilitate solurile sunt favorabile unei game largi de culturi agricole, având în vedere și regimulhidric favorabil.

Cernoziomurile carbonatice din zona teraselor și Podișului Hagieni, au drept caracteristică principala prezență a carbonaților de suprafață.

În acest sector, din cauza aridității, cantitatea de precipitații din cursul anului îndeapărtează substanțele solubile, iar uscăciunea mare din timpul sezonului cald , mărește evaporarea apei din sol, care aduce spre suprafață sărurile respective.

6. Date fitogeografice

Teritoriul județului Ialomița are caracteristici de stepă și silvostepă, cu o vegetație diversă geobotanică, adaptată condițiilor locale.

Multe din speciile arbustive și ierboase prezintă interes medicinal, mugurii, frunzele, florile și fructele acestora recoltându-se pentru prepararea unor ceaiuri și în tratamentele medicamentoase.

În raport cu formele de relief, mediile de viață și vegetația din județ, fauna se poate clasifica în faună de stepă, faună de pădure, faună acvatică și faună de interes vânătoresc.

Aria naturală Bentu Mare, Bentu Mic și Bentu Mic Cotoi, are statut de Arie Specială de Protecție Avifaunistică, conform definiției prezentate de Legea nr. 462 / 2001, pentru aprobarea OUG nr. 236 / 2000, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor, florei și faunei sălbatice.

Acest statut corespunde categoriei IV I.U.C.N. și anume, arie protejată gestionată în principal pentru conservarea prin intenții de management. Zona necesită protecție absolută pentru flora și fauna diversificată, precum și pentru Popina Bordușani, ca element de patrimoniu cultural.

Din punct de vedere ornitologic, zona adăpostește populații de păsări semnalate la nivelul țării și populații nordice care apar în pasaj ca oaspeți de vară sau de iarnă.

Locurile sunt intens vizitate în perioadele de pasaj și prin faptul că sunt situate pe traseul Marelui Drum de migrație estic.

Aici sunt considerate locuri de hrănire și odihnă pentru specii rare și foarte rare.

Sunt luate în considerare două categorii de specii :

- Specii a căror conservare necesită protecție strictă : Barza neagră (*Ciconia nigra*), Rața cârâitoare (*Anas querquedula*), Greușelul de zăvoi (*Locustella fluviatilis*), Gheonoaia neagră (*Dryocopus mortius*).
- Specii a căror conservare necesită desemnarea Ariilor Speciale de importanță Avifaunistică : Cormoranul mic (*Phalacrocorax stellaris*), Țigănușul (*Plegadis falcinellus*), Lopătarul (*Platalea leucoradia*), Pasărea ogorului (*Burhinus oedcnemis*), Eretele de stuf (*Circus aeruginosus*).

7. Resurse naturale

Subsolul județului Ialomița este sărac în resurse minerale, totuși, intensificarea prospecțiunilor geologice a condus la descoperirea unor zăcăminte de petrol și gaze naturale din perimetrul Urziceni – Colelia – Grindu. Loessul, care are o textură fină, este folosit la fabricarea produselor ceramice la Urziceni și Țândărei.

Subsolul localității Bordușani, ca de altfel și al județului, este sărac în resurse minerale.

8. Caracteristici geologice

Din punct de vedere geologic, comuna Bordușani, aparține mării unități structurale sub denumirea – Platforma Moesica.

Cuvertura sedimentară a acestei unități cuprinde depozite paleozoice, mezozoice și neozoice.

Paleozoicul este reprezentat prin următoarele perioade :

Ordovician – Silurian reprezentat din gresii fine și conglomerate.

Devonian, reprezentat prin calcare oolitice.

Mezozoicul este reprezentat prin următoarele perioade :

Triasic inferior – Liasic mediu, reprezentat prin argile, dolomite și marnocalcare.

Liasic superior, reprezentat prin gresii silicioase.

Cuaternar reprezentat prin nisipuri, pietrișuri, argile, prafuri și loessuri.

Această perioadă este caracterizată prin depozite pleistocene în bază și holocene în partea superioară.

Pleistocenul inferior este constituit dintr – un orizont de nisipuri și pietrișuri, cunoscut sub numele de – stratele de Frățeștii – care în zonă a fost interceptat prin foraje în zona de câmp înalt.

Podișul Hagieni , partea de vest a comunei, este cantonat de ape subterane. Acesta este acoperit de depozite pleistocene medii formate din marne și argile cu intercalații de nisipuri fine și foarte fine, care suportă la rândul său, un orizont de nisipuri mărunte și fine, gălbui de vârsta pleistocen superior (nisipurile de Mostiștea).

Peste acestea sau deșus formațiuni leossoide atribuite, deasemenea pleistocenul superior și care pe câmpul malț ating grosimi de 45 50 m.

Din punct de vedere genetic, depozitele leossoide sunt considerate ca fiind deluvial – proluviale.

Subdiviziunea superioară a pleistocenului superior este reprezentată prin depozitele grosiere ale terasei inferioare a Dunării, terasa Făcăeni – Vlădeni. Aluviunile acestei terase sunt constituite din pietrișuri și nisipuri cu o grosime de 5 – 7 m.

Holocenul inferior este reprezentat prin aluviunile grosiere ale terasei joase a Dunării ca și prin depozitele loessoide care acoperă terasa inferioară a Dunării.

Depozitele terasei joase sunt alcătuite din pietrișuri și nisipuri groase de 5 – 8 m. Depozitele loessoide aparținând terasei inferioare au un caracter prăfos – nisipos și grosimi de 10 – 15 m.

Holocenului superior i- au fost atribuite loessoide care acoperă terasa joasă a Dunării și aluviunile grosiere și fine de luncă.

Depozitele loessoide aparținând terasei joase sunt predominant nisipoase, slab prăfoase, cu grosimi de 4 – 8 m. Depozitele aluvionare de luncă sunt alcătuite la bază din nisipuri și pietrișuri (4 – 10 m), iar către partea superioară din nisipuri, nisipuri argiloase, argile nisipoase și maluri, groase de 5 – 8 m.

Tot holocenului superior îi aparțin și depozitele de dune de natură eoliană, specifice părții de nord a interfluviului Dunăre – Ialomița și care pe teritoriul comunei se găsesc depuse la suprafață în zona câmpului înalt (Podișul Hagieni) și a terasei inferioare din partea de nord a interfluviului.

9. Caracteristici hidrogeologice

Din punct de vedere hidrogeologic, în zona comunei Bordușani, cel mai bine reprezentate sunt acviferul de medie adâncime, sub presiune, din stratele de Frățești (nisipuri și pietrișuri) și acviferul freatic cantonat în depozitele grosiere ale luncii, podișul Hagieni.

Stratul acvifer din stratele de Frățilești a fost interceptat prin foraje executate în zona terasei inferioare, cât și în zona de câmp înalt, situate în părțile de vest și nord – vest. Astfel, la Cegani, în zona terasei inferioare a fost captat printr-un foraj executat la adâncimea de 78 m, testările hidrodinamice conducând la obținerea unui debit de 35 mc / h și a unei denivelări de 0,5 m, nivelul piezometric aflându – se la adâncimea de 28,5 m.

Prin forajul executat în zona câmpului înalt la Movila, la adâncimea de 115 m, s-a obținut un debit de 15 mc / h și o denivelare de 3,2 m nivelul piezometric aflându-se la adâncimea de 57 m.

Aceste date conduc la obținerea unor valori ale caracteristicilor hidrogeologice mai reduse spre zonacâmpului înalt. Din punct de vedere calitativ, apa are caracter potabil.

Stratul acvifer freatic din depozitele leossoide și terase are o prezență discontinuă în zona podișului Hagieni, în interiorul căreia stratul acvifer se prezintă sub forma unor lentile situate la diferite nivele și distribuite neregulat, nivelul apei fiind la adâncimi mai mari de 20 m.

În zonele de terasă joasă și inferioară, în care este situată comuna Bordușani, nivelul hidrostatic se situează la adâncimi de 10 -15 m, funcție de morfologia terenului. Apa are caracter potabil. În unele sectoare nivelul apei este situat între 2 – 5 m.

Adâncimea de îngheț, se situează între 0,70 – 0,80 m de la nivelul terenului.

10. Urbanismul

- Ponderea zonelor funcționale din intravilan.

Nr. Crt.	Denumirea zonei funcționale	Suprafața Ha	Ponderea %
1	Instituțiile și serviciile de interes public		0,58
2	Locuințele și funcțiunile complementare	59,80	15,10
3	Căi de comunicație și transporturi		8,08
4	Unități agro - zootehnice	171,77	43,38
5	Construcții tehnico - edilitare	5,94	1,50
6	Gospodărie comunală	0,81	
7	Terenuri libere în intravilan		30,56
8	Spații verzi, sport, agrement, protecție.		

Intravilanul comunei Bordușani are suprafața de 396 ha, așa cum este materializat în Planul Urbanistic General al localității.

Repartizarea suprafețelor din intravilan pe satele Bordușani și Cegani :

Zone funcționale	Bordușani	Cegani	Trupuri izolate	Total	% din total intravilan
Locuințe și funcțiuni complementare	39,80	32,0		71,80	16,47
Unități agro - zootehnice			171,77	171,77	39,40
Instituții și servicii de interes public.	1,80	0,50		2,30	0,53 %
Căi de comunicație și transport rutier	21,50	16,25		37,75	8,66
Spații verzi, sport, Agreement, protecție				0	0
Construcții tehnico- edilitare			5,94	5,94	1,36
Gospodărie comunală, cimitire, depozite deșeuri	2,40	1,0	0,29	3,69	0,85
Terenuri libere	82,50	60,25		142,75	32,74
Ape				0	0
Total intravilan	148	110	178	436	100

Accesul către comuna Bordușani se realizează prin drumul național DN3B, care este asfaltat.

Legătura cu acest drum se face prin rețeaua principală de străzi DC 8 și DC 9 care traversează comuna.

În intravilan sunt 7 km de drum asfaltat și 28 km de drumuri pietruite. Un număr important din străzi sunt slab pietruite iar unele sunt nepietruite.

CAPITOLUL III. PROFILUL SOCIO - ECONOMIC
ANALIZA SWOT
COMUNA BORDUȘANI, JUDEȚUL IALOMITA

3.1. AGRICULTURA SI DEZVOLTAREA RURALĂ

Premisele dezvoltării agriculturii constă în alocarea optimă de capital investițional în infrastructură rurală, dotarea terenului agricol și modernizarea exploatațiilor agricole, extinderea întreprinderilor agricole de stocare și procesare a produselor agroalimentare precum și sporirea capitalului de exploatare, atât din surse proprii cât și din credite bancare avantajoase, acordat fermelor agricole prin care să se susțină nivelele de producție propuse pentru perioada 2014-2020-2030.

Se estimează că România are un potențial alimentar, la orizontul anilor 2030, pentru 38,5 milioane de persoane, respectiv un disponibil pentru export și pentru consum nealimentar de materii prime agricole de circa 49 – 50 mld.euro.

Având în vedere statisticile, se menționează tot mai intens ca agricultura să devină ramura de succes a României.

Prin măsura 112 – Instalarea tinerilor fermieri – există peste 22 000 de cereri de la tineri care vor beneficia de masura de instalare.

În comuna Bordușani, datorită condițiilor climatice și geografice se practică o serie de activități predominant agricole și de creștere a animalelor cum ar fi bovine, porcine, ovine, caprine.

Asistența veterinară este asigurată prin intermediul unui cabinet veterinar. Structura suprafeței agricole a comunei cuprinde 1 681 ha, ce reprezintă 75 % din suprafața comunei. Pe lângă suprafața agricolă structura fondului funciar mai cuprinde 9,2 ha de pădure și alte terenuri cu vegetație forestieră și 6,7 ha de ape și bălți. Din suprafața teritoriului comunei viile ocupă 2,9 %. Comuna dispune de un centru de colectare a produselor agricole.

Nu există o piață agroalimentară. Sunt un număr important de unități comerciale cu profil alimentar și nealimentar.

Ramura industrială o reprezintă moara, uruitorul și două gatere.

Agenții economici din comună se confruntă cu probleme cum ar fi : lipsa de personal calificat, migrația forței de muncă, problemele financiare, dificultatea obținerii fondurilor europene cât și condițiile climatice inoportune din ultimii ani.

Gradul mai redus de pregătire profesională a fost determinată și de dominanta activităților agricole, alte activități care nu necesită un nivel mai ridicat de pregătire și mai ales atragerea de către centrele urbane apropiate a forței de muncă într –un mediu economic cu facilități sociale.

Se remarcă dezvoltarea monosectorială, datorită activităților agricole, diminuarea maximală a activităților industriale și amplificarea activităților de servicii în special cele conexe agriculturii.

De aici și migrarea populației către centrele urbane apropiate datorită ofertei slabe de locuri de muncă a agenților economici din comună.

3.1.1. Productia vegetală

Pe terenurile arabile ale comunei Bordușani se cultivă cereale după cum urmează :

Rapiță, Grâu, Orz, Floarea Soarelui, Porumb, Ovăz.

Pentru fân se cultivă lucernă.

Pajiștea naturală, să fie întreținută prin măsuri de ameliorare într – un proiect pastoral, cu o structură floristică din specii multiple.

O atenție deosebită, la peneritatea pajiștei, prin dezvoltarea amenajamentului pastoral și concesionarea crescătorilor de animale pe 7- 10 ani. În comună există un număr însemnat de societăți comerciale și asociații familiale care exploatează in sistem asociativ peste 15 000 de hectare.

3.1.2. Zootehnia

Creșterea animalelor reprezintă o sursă de venit importantă pentru locuitorii comunei Bordușani, datorită zonei geografice, de aceea localnicii, în proporție de 30% – 35 %, cresc ovine, porcine, păsări.

In mare măsură, la nivel național, diminuarea efectivului de animale este cauzată de insuficiența nutrețurilor și respectiv de creșterea prețurilor la nutrețuri dar și de alți factori cum ar fi : vârsta înaintată a crescătorilor de animale, lipsa unor politici guvernamentale coerente în domeniu, exces de umiditate stagnantă, etc.

3.1.6. ANALIZA SWOT AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

PUNCTE TARI :

- Sol favorabil pentru producția agricolă, pășuni și fânețuri, pomicolă, viticolă, datorită asezării comunei Bordușani.
- Existența unui potențial hidrografic care poate fi valorificat.
- Existența forței de muncă în agricultură.
- Existența asociațiilor agricole și de creștere a animalelor.
- Prezența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsivării afacerilor în agricultură și pentru tinerii fermieri.

PUNCTE SLABE :

- Investiții insuficiente în agricultură.
- Lipsa instalațiilor moderne de irigații.
- Lipsa unor politici guvernamentale coerente în domeniu.
- Dotarea tehnică slabă a sectoarelor zootehnice și agricole.

OPORTUNITĂȚI :

- Condiții favorabile de obținerea produselor ecologice, ce pot fi exportate în condiții deosebit de avantajoase.
- Dezvoltarea sectorului prelucrării produselor agricole.

- Susținerea formelor asociative.
- Sprijinirea exploatațiilor agricole de semisubzistență. Promovarea inițiativelor de dezvoltare rurală.
- Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor adulte care activează în domeniile agriculturii și industriei agro – alimentare.
- Calificarea și recalificarea , instruirea și perfecționarea persoanelor ocupate în agricultura de subzistență.
- Reabilitarea și întreținerea pășunilor.
- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol.

AMENINȚĂRI :

- ✓ Frecvența ridicată a pericolelor excesului de umiditate în agricultură.
- ✓ Riscul de inundații.
- ✓ Degradarea solurilor, dacă nu se intervine .
- ✓ Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene.
- ✓ Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene.

3.8. INFRASTRUCTURĂ, TRANSPORT ȘI MEDIU

3.8.1 Infrastructura de comunicatii si transport.

Comuna Bordușani dispune de conectare la o rețea de televiziune prin cablu. Conectarea la sistemul de telefonie fixă se realizează printr-o centrală digitală. Accesul la telefonie mobilă se realizează prin rețelele tuturor operatorilor, aceștia având antene amplasate în zonă.

Transportul de călători din și către alte localități este asigurat de cursele de călători ale societăților de profil.

3.9. INFRASTRUCTURĂ DE UTILITĂȚI

3.9.1. Alimentarea cu energie electrică.

Comuna Bordușani este racordată la Sistemul Energetic Național prin linii electrice de medie tensiune, 20 KV de tip aerian. Prin posturile de transformare se asigură alimentarea rețelelor de joasă tensiune care deservește toți consumatorii din localitate.

Rețelele de joasă tensiune sunt de tip aerian, realizate în sistem clasic. Nu există vreo altă sursă alternativă de producerea energiei electrice.

Amplasarea rețelelor electrice s-a făcut ținându-se seama de posibilitățile de intervenție rapidă a unităților specializate.

Modernizarea sistemului de iluminat public se poate realiza prin introducerea lămpilor LED în rețeaua de iluminat public stradal.

Disfuncționalități :

-amplasarea în terenul agricol a posturilor de transformare pentru rețeaua de 20 kw , conduce la un acces dificil în caz de intervenții.

-iluminatul public poate fi modernizat.

3.9.2. Alimentare cu apă.

Sistemul de alimentare cu apă din comună este centralizat dar nu sa realizat contorizarea la gospodăriile populației.

3.9.3. Canalizarea.

Programul privind sistemul centralizat de canalizare și stație de epurare urmează să fie implementat.

3.9.4. Alimentarea cu gaze.

La acest moment nu s-a demarat o soluție privind racordarea centralizată.

3.9.5. Alimentarea cu caldura.

Căldura din locuințele rezidențiale se obține cu ajutorul combustibilului solid din lemne și cărbuni. Căldura obținută prin centralele termice este foarte redusă.

3.9.6. Mediu.

Comuna Bordușani este situată în Câmpia Română, cu intravilanul în suprafață de 396 ha.

Hidrologia este condiționată de litologia și proprietățile fizice ale rocilor acvifere, situarea morfologică, precum și raportul alimentare / drenaj.

Din punct de vedere geologic, localitatea se găsește în Platforma Moesia, cu fundament cristalin și cu o cuvertură sedimentară de aproximativ 5000m, cuprinzând paleozoic, mezozoic și neozoic.

Terenul comunei este situat în patru zone distincte : lunca, terasa joasă, terasa inferioară și câmp înalt.

Zona de luncă este caracterizată din punct de vedere litologic, prin prezența unor depozite de nisipuri cu pietrișuri în bază, iar la partea superioară formațiunile devin mai fine fiind constituite din nisipuri prăfoase, prafuri nisipoase, etc.

Zona terasei joase prezintă suprafața formațiunii prăfoase argiloase de tip loessoid.

Zona terasei inferioare și cea a câmpului înalt este caracterizată prin grosimi mari ale depozitelor de dune constituite, în principal, din nisipuri prăfoase.

Județul are un climat temperat, cu un pronunțat grad de continentalism, caracterizat prin contraste mari de la vară la iarnă.

Prin poziție și relief, județul Ialomița favorizează iarna pătrunderea maselor de aer rece continental de origine euro – asiatice, iar vara mase

de aer foarte cald, fierbinți și uscate, din Asia, Mediterana și Africa, ce imprimă acestei zone o notă specifică de ariditate.

Prin așezarea în partea de sud – est a țării, comuna Bordușani este supusă influenței maselor de aer rece estice – continentale, vestice – oceanice și sudice – mediteraniene, cece condiționează un climat de tip continental excesiv.

Acest tip de climat se caracterizează prin contraste pronunțate de la iarnă la vară, concretizate în amplitudini termice mari.

Precipitațiile au o caracteristică de tip continental cu diferențe lunare și anuale.

Specific zonei județului Ialomița este și caracterul insular, local al precipitațiilor, astfel încât un an deosebit de ploios sau secetos nu întrunește aceleași caracteristici pe tot cuprinsul său.

De asemenea se semnaleză că frecvența anilor secetoși și a perioadelor secetoase este mai mare comparativ cu cea a anilor ploioși și a perioadelor ploioase.

Precipitațiile au un caracter continental, producându – se diferențiat de la un an la altul, cantitatea medie anuală fiind de 400 – 600 mm / an, deci un regim deficitar.

Acest regim al precipitațiilor are influențe importante asupra dinamicii apelor freatice, precipitațiile fiind principala sursă de alimentare a celor din urmă.

În vestul și centrul județului, predomină în curul anului vânturile din sectorul nord – estic, cu frecvențe de peste 25 – 29 % toamna, 22 – 34 % iarna, 26 – 36 % primăvara și 22 – 25 % vara.

Vânturile din direcția opusă, respectiv din sectorul sud – vestic, reprezintă o a doua direcție predominantă în tot cursul anului.

Ceace dă o notă aparte județului sunt fenomenele de secetă care se pot produce în cursul anului.

Astfel, în cursul unui an mediu, pot avea loc cca. 7 perioade de secetă cu o durată medie de 16 zile.

Radiația solară globală, variază între 125 – 127,5 kcal / cmp /an, valorile crescând de la N-V către S-E, mai ales datorită micșorării nebulozității pe aceeași direcție.

Temperatura medie anuală este de 10,3 – 10,5 gr. C în N – V și crește la 11,1 gr. C, la S – E.

Luna cea mai călduroasă, iulie, are temperaturi medii de 22,4 – 23 grade iar luna cea mai rece, ianuarie, temperaturi medii între – 3,2 și – 2,2 grade celsius.

În climatul județului Ialomița, seceta este un fenomen specific, care dă o notă de personalitate acestui teritoriu.

Fenomenul de secetă are o intensitate, frecvență și durată unică în această zonă.

Atenuarea efectelor acestui fenomen se poate realiza numai prin plantarea perdelelor forestiere sau pomicole pentru diminuarea efectelor vântului, evapotranspirației și mărirea gradului de umiditate.

Se poate considera că fenomenul de secetă are o anumită ciclicitate, astfel la un șir de 2 – ani ploioși urmează un șir de 6 – 7 ani secetoși.

Vegetația, din zona riverană se confruntă cu factori defavorabili climatici și antropici.

Urmare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, îndiguiri și desecări, cât și a secetelor prelungite, suprafețe importante de teren au devenit supraproductive. Se impune reconstrucția ecologică a acestor zone.

Pentru dezvoltarea și conservarea fondului forestier sunt necesare măsuri cum ar fi :

-Trecerea în regim special de conservare a pădurilor și reconstrucția ecologică a zonelor afectate de degradare.

-Menținerea integrității fondului forestier și creșterea suprafețelor împădurite.

-Înființarea perdelelor de protecție forestieră , unde seceta și vânturile acționează frecvent.

Defrișările iraționale afectează echilibrul bio – pedo – climatic, fiind necesare efectuarea de plantări forestiere.

Propunerile de proiecte pentru mediu pentru perioada 2014 – 2020, vin în sprijinul conservării și protejării mediului.

Atmosfera, reprezintă unul din factorii principali care afectează sănătatea și condițiile de viață ale populației. Aceasta constituie cel mai mare spațiu de propagare a poluării afectând componentele mediului natural și artificial.

Poluarea aerului, prin activitățile specifice acestor zone, legate de viața zilnică a locuitorilor, determină apariția a două tipuri de poluare :

- Poluarea sezonieră, prin încălzirea spațiilor în sezonul rece.
- Poluarea permanentă, prin trafic rutier, servicii și activități productive.

Aceste surse generează poluanți atmosferici formați dintr-un complex de substanțe sub formă de aerosoli și gaze cu efecte negative atât ca acțiune singulară cât și în grup.

3.9.10. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

Cai de acces in comună, DC8 și DC9, localitatea este legată de reședința de județ prin DN 3 B.

Rețea de electricitate și rețea de iluminat public.

Rețea de telefonie mobilă, la interferență, și rețea de telefonie fixă.

Pe teritoriul comunei Bordușani, se află o suprafață de 2068 ha de pădure.

Orașe apropiate - municipiul Fetești.

PUNCTE SLABE

Nu s-a început execuția lucrărilor de canalizare.

Gestionarea deșeurilor este necorespunzătoare, lipsa platformei centralizate cât și a colectării neselectate.

Educația ecologică este superficială.

OPORTUNITĂȚI

Modernizarea drumurilor comunale.

Realizarea de alei pietonale in localitate.

Contorizarea în gospodării a consumului de apă de la rețea.

Demararea lucrărilor de canalizare și a stației de epurare.

Montarea de pubele ecologice stradale în toată localitatea.

Promovarea selectivă a gunoiului pe platforme controlate și amenajate corespunzător.

Amenajarea de spații verzi in localitate.

Crearea unui sistem de supraveghere modern pentru creșterea siguranței cetățenilor.

Accesarea de fonduri destinate dezvoltării infrastructurii rurale.

Modernizarea rețelei de iluminat public prin reducerea consumului energetic și montarea de lămpi solare.

Dezafectarea rampelor de gunoi neautorizate.

Consilierea și informarea cetățenilor privind protecția mediului și colectarea selectivă a deșeurilor.

Realizarea de perdele de protecție a căilor de comunicații, localității și câmpului unde favorizează sporirea aportului de apă.

Acordarea de facilități pentru realizarea de infrastructuri de generare și distribuire a surselor de energie alternativă, promovarea culturilor energetice și a proiectelor de energie eoliană, biomasă, energie solară.

AMENINȚĂRI

Lipsa resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse.

Lipsa culturii antreprenoriale.

Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Europene pentru proiecte de infrastructură și mediu.

Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători.

Mentalitate de indiferență față de protecția mediului.

Lipsa informațiilor privind programele de finanțare europeană.

3.10. ECONOMIC

3.10.1 Activități specifice zonei

Agricultura este ponderea principală în ramura economică a comunei Bordușani.

Determinată de condițiile geografice și climatice, activitățile desfășurate pe raza comunei sunt agricole.

Creșterea animalelor se concretizează prin societăți de ovine, bovine, caprine, porcine, inclusiv mare parte din populație crescând în gospodăriile proprii.

Depozit de însilozare și păstrare a cerealelor.

3.10.2 Comerț și servicii

Structura pe ramură a agenților economici privați este determinată de activitățile comerciale alimentară și nealimentară.

3.10.3. Întreprinderi mici și mijlocii.

Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii, indică faptul că numărul de locuitori din zona rurală este nesemnificativ. Comunitatea suferă din lipsa oportunităților ocupaționale în aceste sectoare, care pot ajuta la ameliorarea condițiilor de trai.

Venitul care se obține din aceste surse acoperă doar necesarul pentru subzistență, existând nevoia de dezvoltare a acestei activități care pot contribui la dezvoltarea economiei rurale, în general.

Situația acestui sector, ca și a infrastructurii, reprezintă o barieră în calea dezvoltării altor activități rurale, pentru crearea de oportunități ocupaționale alternative. Sprijinirea furnizării serviciilor în comunitate reprezintă un factor important pentru ridicarea calității vieții și de sporire a atractivității zonei rurale.

3.10.4. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

Potențial existent pentru obținerea de produse ecologice.

Suportul administrației locale oferit noilor investitori.

Comerț cu amănuntul de mărfuri alimentare și nealimentare, cât și cu diverse produse agricole, animale, articole de uz casnic și gospodăresc, etc.

Existența în localitate a agenților economici care ajută la dezvoltarea localității și crearea unor noi locuri de muncă.

Existența în comună a asociațiilor agricole și a unor ferme de creșterea animalelor.

PUNCTE SLABE

Lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing.

Slaba implementare a sistemului de asigurare a calității producției și produselor.

Informarea succintă cu privire la normele europene.

Insuficiența resurselor financiare la nivel local pentru susținerea sau promovarea unor investiții.

OPORTUNITATI

Modernizarea și diversificarea piețelor agroalimentare în localitate.

Creșterea capacității antreprenoriale.

Susținerea inițiativelor asociative pentru creșterea eficienței economice a exploatațiilor agricole, creșterea puterii de negociere pe piețele de desfacere și a capacității de valorificare superioară a producției.

Inventarierea terenurilor neutilizate, care vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor locali, în vederea dezvoltării propriilor afaceri, în agricultură și zootehnie, în baza unui acord avantajos pentru ambele părți.

Identificarea oportunităților de parteneriat public – privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial.

Informarea cetățenilor asupra programelor de finanțare nerambursabile.

Elaborarea unui program de atragerea a investițiilor.

Elaborarea unui ghid de produse și servicii oferite de mediul de afaceri local.

Organizarea de evenimente pentru promovarea culturii antreprenoriale.

AMENINȚĂRI

Instabilitate legislativă în continuă schimbare.

Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în localitate.

Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia.

Scăderea continuă a producției prin scăderea productivității muncii.

Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieții muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.

3.11. TURISM

3.11.1. Prezentarea turismului în comuna Bordușani.

În prezent, turismul rural românesc se confruntă cu o criză puternică privind aspecte tehnice, financiare și educaționale, care invocă măsuri de susținere și impulsionează dezvoltarea sectorului, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ.

Comuna Bordușani se află așezată pe malul stâng al Dunării, zonă propice pentru desfășurarea turismului tip Delta Dunării. În comună sunt situri arheologice de interes național.

3.11.2. ANALIZA SWOT TURISM

PUNCTE TARI

Conservarea tradițiilor și ospitalitatea locuitorilor.

Există peisaje cu relief diversificat, Dunărea și pădurea.

Există situri arheologice de interes național.

PUNCTE SLABE

Resurse financiare insuficiente.

Investiții autohtone și străine insuficiente.

Inexistența unei forme de promovare a localității.

Criză puternică privind aspectele tehnice, financiare și educaționale cu care se confruntă în prezent turismul.

OPORTUNITĂȚI

Crearea de evenimente culturale care să devină tradiționale.

Crearea unui brand al comunei Bordușani prin promovarea obiectivelor și a evenimentelor culturale pe internet, pliante, etc.

Dezvoltarea și promovarea turismului gastronomic, prin valorificarea tradițiilor locale.

AMENINȚĂRI

Reacția redusă a mediului local la schimbări și provocări, conducând la scăderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate mai interesante de către turiști și investitorii în turism.

Nepromovarea zonei pentru atragerea turismului.

Migrarea turistică spre alte regiuni.

3.12. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

3.12.1. Învățământ

În comuna Bordușani funcționează două școli cu ciclul primar și gimnazial, 26 de clase, 657 de elevi, personal didactic 59 din care 40 cu studii superioare. Școala dispune de cinci laboratoare și un atelier.

Școlile au fost reabilitate.

Cei intervievați s-au declarat în majoritate mulțumiți privind calitatea învățământului. La fel au răspuns și referitor la aspectul imobilelor.

Sectorul preșcolar, grădinița, sunt înscriși 200 de copii.

3.12.2. Cultură

Comuna Bordușani dispune de un cămin cultural și o bibliotecă.

Infrastructura pentru sport – Terenul de fotbal prezintă o stare de degradare cât și terenul de handbal, volei și baschet.

Cei intervievați și –au exprimat nemulțumirea de acest lucru.

3.12.3. Biserica

Spiritualitatea creștină este reprezentată prin biserici și cimitire. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși. Biserica din comuna Bordușani este ortodoxă, amplasată în centrul comunei. Cultele din comună sunt : ortodoxă, ortodoxă de rit vechi și baptist, activitatea este desfășurată de patru preoți și un pastor.

3.12.4. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

Există în comună două școli și o grădiniță.

Există un cămin cultural.

Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public.

Învățământul obligatoriu.

PUNCTE SLABE

Lipsa unei grădiniți în satul Cegani.

Nu există sală de sport în comună.

Starea degradată a terenurilor de sport.

OPORTUNITATI

Amenajarea spațiilor de joacă pentru copii.

Amenajarea unui teren multifuncțional, prevăzut cu vestiare, bănci de rezervă, bănci pentru public.

Combaterea fenomenului de abandon școlar.

Modernizarea și dotarea cu mobilier adecvat activității educaționale.

Asigurarea condițiilor pentru formarea profesorilor, a formatorilor și a altor categorii de personal care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, în parteneriat cu furnizorii de servicii de formare / și sau Casa Corpului Didactic.

Derularea în cadrul unităților școlare, a programelor de tip – a doua șansă – pentru reintegrarea în educație a celor care au părăsit de timpuriu școala (inclusiv activități de alfabetizare), în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean.

Asigurarea suportului material pentru realizarea unei publicații școlare.

Acordarea de facilități tinerilor care înființează o afacere în localitate și crează locuri de muncă.

Organizarea la nivel local a unor competiții sportive pentru elevi pe diferite ramuri sportive.

Înscrierea în circuitul județean a localității ca și organizator de competiții sportive.

AMENINTĂRI

Tendința de reducere a exigenței în procesul de evaluare didactică.

Buget încă insuficient alocat învățământului public generând fenomene de dotare materială la limita necesarului unităților sau recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor.

3.13. RESURSE UMANE – PIATA MUNCII

3.13.1. Structura socio – demografică a populației

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Bordușani se ridică la 5 341 de locuitori din care 2 649 bărbați și 2 692 femei.

Numărul de gospodării sunt : 1 560.

Structura etnică : rromi – 254 persoane, lipoveni – 521 persoane.

Singurele măsuri care pot influența în mod pozitiv evoluția demografică sunt cele legate de activitățile economice și de echiparea tehnico-edilitară, măsuri ce depind numai de administrația locală.

3.13.2. Piața muncii

Situația precară a veniturilor din mediul rural argumentează necesitatea dezvoltării unei economii rurale diversificate.

Analiza se va concentra asupra acelor surse alternative de venit și asupra diversificării oportunităților de angajare, cu accent pe potențialul de dezvoltare existent atât în sectorul agricol cât și cel non agricol, ca sursă durabilă pentru nivelul de trai al comunităților din mediul rural și pentru dezvoltarea economiei rurale.

Principala disfuncționalitate privind modul de ocupare a forțelor de muncă o constituie faptul că persistă indicele redus de atractivitate al mediului economic și al facilităților sociale.

Nu s-au organizat, în comună, cursuri de reconversie profesională.

3.13.3. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

În comuna Bordușani, majoritatea populației se ocupă cu agricultura și un procentaj mai mic în alte domenii.

Rata infracționalității este foarte redusă.

Disponibilitatea de a muncii în condiții de motivare adecvată.

Existența resurselor umane într-un volum și calificare ce pot asigura dezvoltarea activității economico – sociale.

PUNCTE SLABE

Îmbătrânirea populației – spor negativ și migrarea tinerilor spre centre urbane.

Scăderea numărului de locuitori.

Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special.

Existența șomajului de lungă durată care conduce la descalificarea și descurajarea foștilor angajați.

Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei.

OPORTUNITĂȚI

Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri, persoane inactive sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă.

Atragerea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă.

Burse sociale pentru tinerii din familii sărace.

Sprijin pentru minorități și categorii defavorizate.

Existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care crează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți, etc.

Organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună.

Accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună.

Prevenirea creșterii numărului de persoane implicate în agricultura de subzistență.

Creșterea nivelului de pregătire profesională a forței de muncă.

Monitorizarea stării ocupaționale a populației.

AMENINȚĂRI

Scăderea numărului persoanelor calificate, prin ieșirea acestora din viața activă.

Migrarea forței de muncă.

Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.

Estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului.

Creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu.

3.14. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

3.14.1. Situația prezentă

În prezent serviciile medicale din comuna Bordușani sunt asigurate de :

Cabinete medicale individuale - 2

Farmacie - 1

Medici de familie – 2

Cabinet stomatologic - 1

Personal medical cu pregătire medie - 4

Ambulanța apropiată se află în mun. Fetești, distanța fiind de 17 km.

Dintre cei intervievați, majoritatea s-au declarat mulțumiți de serviciile medicale și faptul că se găsesc medicamente în comună.

În acest sens, prin Strategie, se propune și înființarea unor fișe de proiect pentru sporirea gradului de conștientizare a populației asupra factorilor care pot îmbunătăți starea lor de sănătate.

În comună sunt 30 de asistați sociali, 170 dosare ajutor social cu un număr de 420 beneficiari.

3.14.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- Cabinete medicale de personal calificat.
- Farmacie pentru deservire populației, astfel se elimină deplasările.
- Apropierea de ambulanță.

PUNCTE SLABE

- ✓ Serviciile acordate sunt afectate de bugetul insuficient.
- ✓ Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă.

OPORTUNITĂȚI

- Promovarea principiilor naturiste.
- Achiziționarea unei ambulanțe.
- Realizarea de campanii în școli împotriva fumatului, consumului de droguri, pentru un stil de viață sănătos, în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică și Inspectoratul Școlar Județean.
- Organizarea unui sistem de primire a reclamațiilor și sugestiilor pacienților.
- Realizarea de campanii de informare – educare – comunicare pe probleme de sănătate publică.
- Inițierea unui parteneriat cu sectorul ONG pentru asigurarea unor rețele și grupuri de acțiune în vederea promovării unui stil de viață sănătos.
- Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică.

- Asigurarea sprijinului pentru medicii de familie, prin stimulente pentru gravide, în scopul prezentării acestora la consultația periodică prenatală.
- Crearea unui serviciu de acompaniere la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente, care locuiesc singure prin dezvoltarea unei rețele de voluntariat în parteneriat cu unitățile școlare din comună.
- Asigurarea de suport pentru angajatorii locali care organizează cursuri de calificare în parteneriat cu AJOFM Ialomița.
- Crearea unor servicii sociale de tip alternativ pentru persoanele cu handicap – centre de zi, cluburi – ateliere protejate, etc.

AMENINȚĂRI

- Reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse.
- Renunțarea la dotări datorită costurilor ridicate.
- Rentabilitatea depinde de numărul persoanelor active asistate.

3.15. ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

3.15.1. Situația prezentă

Primăria comunei Bordușani este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii 215 / 2001, privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea organigramei și a statutului de funcții ale aparatului de specialitate al primarului comunei Bordușani, a fost aprobat de Consiliul Local al comunei Bordușani.

Primarul, viceprimarul și secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Comunei Bordușani, ce duce la îndeplinire hotărârile luate de Consiliul Local și Dispozițiile Primarului, bazându-se pe problemele colectivității locale.

Conform art. 66 – 215 / 2001, privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 286 / 2006, Primarul reprezintă administrația publică locală a comunei Bordușani al aparatului propriu de specialitate pe care îl conduce și îl controlează. Autoritatea publică este reprezentată de consiliul local, ca autoritate deliberativă, iar Primarul ca autoritate executivă.

3.15.2. Situația viitoare

Criteriile economice care stau la baza producerii efectelor benefice sunt :

- Siguranța și securitatea locuitorilor împotriva calamităților.
- Raportul valoarea investiției / efectele economico- financiare.
- Raportul valoarea investiției / numărul beneficiarilor.

Un punct important pentru creșterea atractivității comunei îl constituie și unele facilități încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit, astfel prin adaptarea structurii organizatorice, programe de formare profesională a funcționarilor publici din primărie, schimb de experiență și studii, consultarea cetățenilor și a mediului de afaceri.

3.15.3. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- ✓ Actualizarea periodică a organigramei primăriei.
- ✓ Implicarea efectivă a conducerii, în procesul de conștientizare și de aplicare a acțiunilor legate de reformă în administrație.
- ✓ Existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție.
- ✓ Existența unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție.
- ✓ Aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică.
- ✓ Transparența în recrutarea și în promovarea personalului.
- ✓ Participarea, în limita fondurilor, a categoriilor de personal la activități de formare continuă.
- ✓ Existența la nivelul instituției a unei strategii de formare continuă a funcționarilor publici predominantă la nivelul instituției a relațiilor de colaborare între colegi.

PUNCTE SLABE

- ❖ Rezistența la schimbare a personalului instituției.
- ❖ Ineficiența mecanismului de elaborare a politicilor publice la nivelul primăriei.

- ❖ Existența unui sentiment de frustrare a funcționarilor privind salarizarea.
- ❖ Posibilități reduse de motivare financiară a personalului .
- ❖ Resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire.
- ❖ Încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fișa postului datorită insuficienței personalului din instituție.
- ❖ Nu se realizează testarea periodică a funcționarilor publici.
- ❖ Resurse insuficiente pentru informatizarea administrației publice locale.

OPORTUNITĂȚI

- Adaptarea structurii organizatorice.
- Programe de formare profesională.
- Schimb de experiență și vizite de studii.
- Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri din comună.
- Dotări logistice ale administrației locale.

- Realizarea de parteneriate și activități de înfrățire cu localități din țară și din străinătate în vederea promovării de proiecte.

AMENINȚĂRI

- Inerție mare în implicarea factorilor responsabili, dar și a comunității în programele de dezvoltare.
- Schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient.
- Dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice.

CAPITOLUL IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

1. JUSTIFICAREA UNEI VIZIUNI STRATEGICE LOCALE

Viziunea strategiei stabilește alternativele de dezvoltare ale comunei Bordușani, pentru perioada 2014 – 2020 și constituie diferența dintre cece constituie astăzi și cece trebuie să devină în următorii ani.

Dezvoltarea strategică implică dezvoltarea economică, prin poziția geostrategică a comunei Bordușani, care determina atragerea de activități economice.

De aceea se are în vedere două segmente prioritare și anume creșterea gradului de atractivitate a comunei, prin calitatea vieții, și facilități de atragere a firmelor private prin investiții în infrastructură, oferte de terenuri și clădiri, servicii strategice, etc.

Prosperitatea comunei Bordușani în perioada anilor următori se va realiza prin :

- Creșterea economică prin atragerea de noi investitori în sectoarele agricole, servicii, prin fonduri nerambursabile, creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună, oferirea de consultanță către populație.

- Asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și creerea de noi locuri de muncă.
- Vor fi sprijinite transformările din învățământul local și perfecționarea actului didactic și a condițiilor de derulare a acestuia, prevenirea și combaterea abandonului școlar, promovarea conceptului de pregătire continuă, astfel încât toate categoriile socio – profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea.
- Se vor oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri.
- Va îmbunătăți accesul la bunăstare a grupurilor dezavantajate, precum și garantându – se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale.

Atât viziunea cât și conceptul strategic de formulare a strategiei trebuie să ducă la transpunerea sa în crearea de noi locuri de muncă, creșterea bazei de impozitare și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

2. OBIECTIVELE STRATEGICE

Mediul economico – social competitiv, care asigură creșterea economică, stabilitate și diversificare cât și creșterea calității vieții cetățenilor, constau în următoarele :

- Modernizarea și reabilitarea instituțiilor publice, conform standardelor europene.
- Populația și agenții economici să aibă acces neîngrădit la apă, canalizare, căi de transport, telefonie, internet.

- Crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea economică a comunei.
- Protecție socială și optimizarea sistemului de sănătate.
- Deșeurile menajere să fie colectate selectiv pe platforme ecologice.
- Reteaua electrică din comună să fie îmbunătățită.
- Protecția mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din UE .
- Sprijinirea autorităților locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții.
- Asigurarea de posibilități de utilizare a energiei termice.
- Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultură și servicii.
- Crearea de oportunități investiționale în vederea excluderilor sociale cât și a dezechilibrelor sociale.
- Dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru stabilirea priorităților comunității.

3. OBIECTIVELE SPECIFICE

Proiecte care se doresc implementate în Comuna Bordușani :

- INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT ȘI DE UTILITĂȚI

1.Modernizare drumuri și rigole.

3. Contorizarea sistemului de alimentare cu apă.

3. Demararea proiectului privind sistemul de rețele de canalizare și stație de epurare.

4.Înființarea platformei pentru depozitarea deșeurilor menajere în mod selectiv și controlat.

5.Amenajarea trotuarelor pietonale pe artera principală și pe cele secundare.

6.Montarea pubelelor pentru depozitare deșeuri menajere în spații adecvate stradale.

- AMENAJAREA TERITORIULUI

1.Modernizarea sistemului rutier prin aparatură video.

2.Modernizarea indicatoarelor stradale și a semnalelor luminoase.

- EDUCAȚIE

1.Înființarea grădiniței în satul Cegani.

2.Educație rutieră pentru elevi cu sprijinul poliției locale.

3.Formarea cadrelor didactice și a resurselor umane din unitățile de învățământ.

- ECONOMIE

1.Organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor.

2.Identificarea oportunităților de parteneriat public – privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial.

3.Elaborarea unei strategii de marketing local.

4.Informarea cetățenilor în cece privește legislația pentru accesarea fondurilor nerambursabile.

5.Programe de formare profesională în rândul tinerilor pentru reconversie profesională.

6.Sprijinirea agricultorilor, silvicultorilor, crescătorilor de animale și a tinerilor fermieri.

7.Sprijinirea asociațiilor agricole.

8.Centrul de informare și consultanță.

- SĂNĂTATE

1.Achiziționarea unei ambulanțe.

2.Înființarea, cu ajutorul mediului privat, a unei farmacii veterinare

- DEZVOLTARE SOCIALĂ

1. Sprijin pentru categoriile defavorizate.
2. Construirea acceselor cu rampe pentru handicapați.
3. Combaterea fenomenului de abandon școlar.
4. Burse sociale pentru tinerii din familii sărace.
5. Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri, persoane inactive sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă.
6. Bază de date a profesiilor.

- MEDIU

1. Promovarea colectării selective.
2. Tehnologii nepoluante, conform standardelor europene.
3. Introducerea lămpilor LED în rețeaua de iluminat public stradal.
4. Achiziționarea unei mașini de gunoi.

- CULTURĂ SPORT ȘI AGREMENT

1. Amenajare teren pentru activități sportive.
2. Amenajare parc agrement.
3. Modernizare și dotare așezământ cultural.

- TURISM

- 1.Promovarea meșteșugurilor tradiționale, și a siturilor istorice.
- 2.Continuarea organizării Sărbătorii Comunale, la data stabilită de Consiliul Local al comunei Bordușani.
- 3.Organizarea târgului comunal anual.

12. ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

- ✓ Adaptarea structurii organizatorice
- ✓ Programe de formare profesională a funcționarilor publici din primărie.
- ✓ Schimb de experiență și vizite de studii.
- ✓ Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri din comună.
- ✓ Achiziționarea unor utilaje pentru deszăpeziri, întreținerea drumurilor.

13. TEME ORIZONTALE CARE VOR FI AVUTE IN VEDERE

13.1. Egalitate de șanse

Egalitatea de șanse constituie un principiu de intervenție ale Fondurilor Europene, în conformitate cu Regulamentul nr. 1083 / 2006 al Consiliului Uniunii Europene.

Problematica promovării egalității de șanse în viața socială pentru ambele sexe constituie o cerință esențială pentru societatea românească,

fiind considerată o componentă de bază a preocupării pentru respectarea drepturilor fundamentale ale oamenilor.

În elaborarea strategiei s-a urmărit coordonarea programelor și politicilor sectoriale – servicii sociale, educație, sănătate – în funcție de problemele teritoriale în vederea eliminării disparităților de dezvoltare prezente în zonele rurale și incluziunii grupurilor defavorizate sau expuse riscului.

În procesul de definire a problemelor prioritare s-a avut în vedere analizarea situațiilor discriminatorii și promovarea șanselor egale între bărbați și femei, tineri și vârstnici, majoritari și minorități etnice, nevoilor persoanelor cu dizabilități și promovarea integrării lor în viața socială și economică.

Comuna Bordușani nu se confruntă cu probleme deosebite de egalitate de șanse și nu există discriminări de gen pe piața muncii, în domeniul educațional sau la nivelul altor indicatori generali de dezvoltare umană.

13.2. Dezvoltarea durabilă

Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare, în raportul „Viitorul nostru comun” a dat următoarea definiție :

Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio – economică, al cărui fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio – economice și elementele capitalului natural.

Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse.

Sănătatea , siguranța socială și stabilitatea economică a societății sunt esențiale în definirea calității vieții.

Strategiile trebuie schimbate astfel încât să se potrivească cu limitele ecologice oferite de mediul înconjurător. O societate durabilă este una puternică, sănătoasă și justă.

Dezvoltarea durabilă a reprezentat punctul de plecare în definirea direcțiilor de dezvoltare ale comunei Bordușani, prezentate în strategie, direcții prin care se urmărește transformarea comunității analizate într-o societate durabilă.

Societatea durabilă, îndeplinește nevoile tuturor oamenilor, precum și pe cele ale comunităților viitoare, promovând bunăstarea personală, coeziune și incluziunea socială și facilitând oportunități egale pentru toată lumea.

Pentru aceasta s-au propus atât măsuri de dezvoltare a infrastructurii cât și măsuri pentru construirea unei societăți și economii puternice, stabile și susținute, capabilă să asigure prosperitate și oportunități pentru toți cetățenii, în care costurile sociale și de mediu sunt suportate de cei care le creează, iar consumul eficient de resurse este încurajat.

14. DEFINIREA DETALIATA A PRIORITATILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ.

14.1. Direcții de dezvoltare a infrastructurii localității și transportului.

Construirea infrastructurii comunei Bordușani a fost o preocupare constantă din ultimii ani a-i reprezentanților comunității. Lucru evidențiat în proiectele și investițiile din infrastructură, realizate din fonduri diferite.

Strategia de construire s-a axat pe rezolvarea problemelor de apă – canal, electricitate și iluminat , continuând cu infrastructura de transport.

14.1.2. **Obiectiv general** – Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei Bordușani, pentru sprijinirea dezvoltării socio – economice durabile.

14.1.3. **Obiective specifice :**

- Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor la zi.
- Creșterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini – arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, parcări, mobilier urban.
- Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicații de ultimă oră.

14.1.4. **Activități :**

1. Obiectul operațional – Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale.
2. Obiectivul operațional – Creșterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini privind arhitectura, coloristica, spații verzi, alei pietonale, parcări și mobilier urban.
3. Obiectivul operațional – Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de baza ale unui trai modern, la

nivelul standardelor UE, prin asigurarea accesului la utilități pentru toți locuitorii comunei.

4. Obiectivul operațional – Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei Bordușani prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicații de ultimă oră.

14.2. Direcții de dezvoltare in domeniul managementului unui mediu sustenabil.

Administrația publică locală a comunei Bordușani, a avut ca principală preocupare , protecția mediului înconjurător și dezvoltarea serviciilor pentru populație adoptând o atitudine de limitare a efectelor poluante ale intervenției omului in natură.

In ultimii ani s-au intrprins inițiative de conservare și protejare a mediului înconjurător prin proiecte de colectare și epurare a apelor menajere, colectarea și transportul deșeurilor, limitarea poluării.

Investiții suplimentare se impun pentru continuarea activităților întreprinse, astfel :

- Realizarea rețelei de canalizare și stației de epurare.
- neutralizarea și transportul gunoiului de grajd și resturi vegetale.
- educarea populației în spiritul reciclării, protecției mediului și voluntariatului.

14.2.1. Obiectivul general :

Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Bordușani, Județul Ialomița.

14.2.2. Obiective specifice :

- Asigurarea managementului de calitate al apei.
- Dezvoltarea unui sistem integrat eficient de management al deșeurilor.

- Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică.
- Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației.
- Conservarea mediului și a valorilor culturale.

14.2.3. Activități.

1. Obiectul operațional – Asigurarea managementului de calitate a apei.
2. Obiectul operațional – Dezvoltarea unui sistem integrat eficient de management al deșeurilor.
3. Obiectul operațional – Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică.

14.3. Direcții de dezvoltare în domeniul educației.

În contextul dezvoltării durabile, școala este privită ca un sistem complex, care stimulează noi căi de gândire, într-un climat în continuă schimbare.

Implicarea comunității și a autorității locale în viața școlii se impune a fi pe măsură, astfel încât să asigure îmbunătățirea continuă a condițiilor în care se desfășoară procesul de învățământ, crescând atractivitatea școlii.

14.3.1. Obiectiv general :

Dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Bordenișeni, prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extra curriculare, creșterea și diversificarea serviciilor educaționale.

14.3.2. Obiective specifice :

- Sprijinirea diversificării serviciilor educaționale furnizate la nivel local.

- Sprijinirea tuturor formelor de creativitate printre care cea artistică, din cadrul programelor școlare aferente ciclurilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și vocațional
 - Promovarea diversității culturale ca sursă a creativității și inovației.
 - Crearea unui context care să permită tinerilor să dobândească competențe de exprimare a propriei personalități.
 - Formarea unui spirit antreprenorial mai pregnant.
 - Promovarea diversității culturale ca sursă a creativității și inovației.
 - Încurajarea utilizării TIC ca modalitate de exprimare creativă a propriei personalități.
 - Formarea unui spirit antreprenorial mai pregnant.
 - Sensibilizarea liniei publice cu privire la perceperea inovației drept modalitate de promovare a dezvoltării durabile.
 - Inițierea de programe de formare pe mai multe domenii : didactica specialității, management educațional, consiliere și orientare a tinerilor, utilizarea computerului, educație rațional obiectivă și comportamentală, etc.
 - Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității.
 - Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale.

- Crearea unui mediu favorabil inovării și adaptabilității într-o lume aflată în continuă schimbare.
- Stimularea sensibilităților estetice, dezvoltării emoționale, gândirii creative și intuiției la toți copiii, la vârsta cea mai fragedă, inclusiv în învățământul preșcolar.
- Încurajarea unei mentalități antreprenoriale, în special în rândul tinerilor, prin cooperarea cu mediul de afaceri.
- Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare atât prin intermediul învățământului formal cât și prin activității neformale și informale pentru tineret.
- Oferirea mijloacelor care să permită cetățenilor să-și îmbunătățească oportunitățile de angajare în toate domeniile în care creativitatea și capacitatea de inovare joacă un rol important.
- Promovarea noțiunilor de bază în materie de protecție a proprietății intelectuale.

14.3.3. **Activități :**

Obiectul operațional – Dezvoltarea infrastructurii educaționale.

Obiectul operațional – Creșterea gradului de perfecționare a personalului didactic.

Obiectul operațional – Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivel local.

14.4. Direcții de dezvoltare în domeniul sănătate.

Factorii de mediu, genetici, economici, socio – culturali și de dezvoltare, sunt factori externi ai sistemului de sănătate, care determină starea de sănătate a populației cât și accesul la serviciile de sănătate.

Organizarea sistemului sanitar implică accesul la sănătate.

Accesibilitatea la serviciile de sănătate depinde de convergența dintre cerere și ofertă sau de disponibilitatea reală a facilităților de îngrijiri comparativ cu cererea bazată pe nevoia reală pentru sănătate.

Disparitățile în accesul la îngrijiri apar din motive cum ar fi : etnice, economice, așezare geografică inadecvată a facilităților de îngrijiri și calitatea inegală a serviciilor de același tip.

În contextul legislativ actual, misiunea autorității locale este aceea de a asigura accesul egal al membrilor comunității la serviciile de îngrijiri de sănătate furnizate în plan local.

14.4.1. Obiectiv general – Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de bază.

14.4.2. Obiective specifice :

- Realizarea de investiții în infrastructură – suport, echipamente și resurse umane menite să generalizeze accesul și să amelioreze calitatea serviciilor oferite.
- Creșterea responsabilității societății pentru sănătatea publică.
- Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate.
- Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate.

14.4.3. Activități :

- 1.Obiectivul operațional – Realizarea de investiții în infrastructura – suport, echipamente și surse umane menite să generalizeze accesul și să amelioreze calitatea serviciilor de sănătate oferite.
- 2.Obiectivul operațional – Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate.
- 3.Obiectivul operațional – Creșterea responsabilității societății pentru societatea publică.
- 4.Obiectivul operațional – Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate.

14.5. Direcții de dezvoltare în domeniul Culturii.

Abordarea acestui domeniu își propune să găsească un răspuns la o întrebare esențială și anume cum se poate concretiza rolul culturii în ecuația dezvoltării durabile a comunității, în susținerea creației artistice și valorificarea patrimoniului din perspectiva protecției și promovării diversității culturale specifice spațiului european și a dezvoltării cetățeniei europene.

Autoritatea locală din comuna Bordușani își propune să redea culturii locul său în dezvoltarea generală durabilă a comunității.

14.5.1. Obiectiv general : Dezvoltarea culturii locale prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.

14.5.2. Obiective specifice :

- ✓ Obiectivele culturale se vor reabilita și se vor pune în valoare.
- ✓ Crearea de facilități pentru cultură și petrecerea timpului liber.

- ✓ Adoptarea unor măsuri suplimentare pentru asigurarea integrității și securității fizice a bunurilor culturale.
- ✓ Organizarea de concursuri de creație, festivaluri, la nivel local și regional, în colaborare cu Centrul Județean de Creație Ialomița, care diversifică tipurile de ofertă și formele de expresie artistică.
- ✓ Bibliotecă modernă, cu colecții complete și actualizate în funcție de solicitările cititorilor.
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive.
- ✓ Valorificarea resurselor naturale ale comunei Bordușani pentru crearea infrastructurii de agrement.
- ✓ Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru dezvoltarea durabilă a resurselor naturale pentru creșterii calității serviciilor de turism.
- ✓ Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii așezămintelor, dotarea lor cu echipament modern.
- ✓ Amenajarea de zone verzi după normele urbanistice.
- ✓ Desfășurarea de evenimente culturale periodice.

14.5.3. **Activități :**

1. Obiectivul operațional – Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor culturale din comună.

2. Obiectivul operațional – Crearea de facilități pentru cultură și petrecerea timpului liber.

14.6. Direcții de dezvoltare în domeniul Tineretului.

Nivelul dotărilor infrastructurale, gradul de accesibilitate, structurarea activităților economice cât și mărimea geografică, influențează decalajele socio – economice între localitățile județului.

Dinamizarea comunei Bordușani, prin accesarea resurselor de finanțare nerambursabile pentru proiecte elaborate și convingătoare.

Sprrijinirea inițiativelor particulare și ale comunității prin care să se asigure noi investiții, asistență tehnică, servicii în afaceri, infrastructură adecvată, educație și dezvoltare durabilă a localității.

Schimbarea manierei de abordare a managementului sectorului public de la cel bugetar la cel pe proiecte, este determinantă pentru managementul strategic comunitar, atunci când resursele financiare locale sunt insuficiente.

Adaptarea la exigențele și provocările noi, presupune un efort deosebit al locuitorilor în a adopta metode și practici noi pentru valorificarea oportunităților care apar.

14.6.1. Obiectiv general : Pentru tineri trebuie create o gamă largă de servicii, accesibile, de calitate și adaptate nevoilor individuale și globale, care să prevină marginalizarea socială, dar să recupereze și să reintegreze social tinerii aflați în situații de risc.

14.6.2. Obiective specifice :

- Serviciile sociale oferite tinerilor trebuie dezvoltate.
- Sportul de masă și activitățile sportive să se dezvolte tot mai mult.
- Implicarea administrației publice în apărarea drepturilor tinerilor și întărire rolului acestora în acordarea de servicii sociale.
- Persoanele tinere să fie sprijinite în domeniul formării profesionale și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale.

- Accesul la o locuință decentă a tinerilor prin programe de construcții ANL, în vederea ajutorării categoriilor de persoane cu venituri modeste și în acest fel asigurarea stabilității acestora în comuna Bordușani.

14.6.2. Activități :

1.Obiectivul operațional – Creșterea implicării administrației publice în apărarea drepturilor tinerilor și întărire rolului acestora în acordarea de servicii sociale.

2.Obiectivul operațional – Dezvoltarea de noi servicii sociale oferite tinerilor.

3.Obiectivul operațional – Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale.

4.Obiectivul operațional – Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive.

5.Obiectivul operațional – Îmbunătățirea condițiilor de viață, prin asigurarea accesului la o locuință decentă a tinerilor, de serviciu sau sociale, în vederea ajutorării categoriilor de persoane cu venituri mici, iar în acest mod se asigură stabilitatea tinerilor specialiști în comuna Bordușani.

14.7 Direcții de dezvoltare în domeniul: Dezvoltarea economică a comunității Mărculești.

Identificarea pârghiilor de acțiune pentru revigorarea vieții economice a comunei Bordușani, de către Consiliul Local, în domeniile sale cum ar fi agricultura, zootehnia, comerțul și industria, constituie factorul cu cele mai mari efecte benefice asupra vieții comunității.

Dezvoltarea cât și demararea de noi afaceri vor avea efecte imediate prin crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor pentru localnici și bugetul local.

Creșterea pe ansamblu a economiei locale are la bază un bun mediu de afaceri.

În etapa de studiere a profilului socio – economic al localității Bordușani, au fost identificate unele necesități cum ar fi :

- Soluții pentru agricultură și zootehnie
 - facilități pentru construire de către producătorii locali.
 - promovarea agriculturii eco.
 - înființarea pieței agroalimentare.
 - un centru de consultanță agricolă modern.
 - inventarierea potențialului uman al comunei Bordușani.

14.7.1. Obiectiv general : Revigorarea și diversificarea economiei locale, bază a dezvoltării socio – economice a comunei Bordușani.

14.7.2. Obiective specifice :

- Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie cât și valorificarea produselor agricole locale, cu accent pe produsele tradiționale și / sau ecologice, sprijinirea accesului la noi piețe.
- Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole din mediul rural.
- Dezvoltarea serviciilor de consultanță pentru sprijinirea afacerilor.

14.7.3. Activități

1.Obiectivul operațional – Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie și valorificarea

produselor agricole locale, cu accent pe produsele tradiționale și / sau ecologice și sprijinirea accesului la noi piețe.

2.Obiectivul operațional – Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole din mediul rural.

3.Obiectivul operațional – Dezvoltarea serviciilor de consultanță pentru sprijinirea afacerilor.

14.8. Direcții de dezvoltare in domeniul Agricultură și Dezvoltare Rurală.

14.8.1. **Obiectiv general** – Diversificarea economiei locale prin sprijinirea micilor fermieri.

14.8.2. Obiective specifice :

- Fermierii să aibă facilități la finanțare.
- Dezvoltarea și diversificarea micilor afaceri in comuna Bordușani, în special în domeniul producției.
- Dezvoltarea activității de consultanță agricolă care să aibă în sarcină rezolvarea operativă a tuturor problemelor agricole.
- Sistematizarea și organizarea teritoriului, evidența terenurilor agricole.
- Mecanizarea totală a agriculturii și aplicarea tehnologiilor adecvate.
- Îmbunătățirea activităților specifice creșterii animalelor.

- Servicii pentru achiziționarea și valorificarea produselor agricole vegetale și animale.
- Dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură.
- Reactualizarea zonării și micro zonării producției agricole.
- Monitorizarea acțiunii de creștere a animalelor și îmunătățirea potențialului genetic al animalelor.
- Investiții în exploatațile agricole.
- Dezvoltarea și diversificarea activităților economice pentru generarea de venituri alternative.
- Menținerea patrimoniului funciar al agriculturii în standardele superioare.
- Înființarea și protejarea livezilor.
- Conservarea și ameliorarea biodiversității fondului forestier prin stoparea defrișărilor vegetației forestiere din afara fondului forestier, reconstrucția zonelor împădurite destructurate și amenajarea spațiilor destinate sportului și agrementului.

14.8.3. Activități :

1.Obiectivul operațional – Facilitarea accesului la finanțare a micilor producători.

2.Obiectivul operațional – Crearea de facilități persoanelor fizice sau juridice pentru încurajarea realizării unor plantații, împăduriri ale terenurilor neagricole.

14.9. Direcții de dezvoltare in domeniul Administrația Publică.

Administrația publică locală are la bază următoarele principii de bază:

❖ Principiul autonomiei locale.

Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivității locale pe care le reprezintă, treburile publice în interesul legii.

Colectivitatea locală, reprezintă totalitatea locuitorilor din unitatea administrativ teritorială, comuna Bordușani.

❖ Principiul descentralizării .

Descentralizarea serviciilor publice reprezintă transferarea unora din atribuții din competența autorităților administrației publice centrale de specialitate către un organism determinat, un serviciu public determinat, din unitățile administrativ – teritoriale.

Descentralizarea serviciilor publice implică organizarea unor servicii publice pe plan local, dotate cu un anumit patrimoniu și organe proprii.

Aceasta implică o creștere a responsabilității autorității locale în satisfacerea nevoilor cetățenilor, în asigurarea unor servicii publice de calitate.

14.9.1. Obiectiv general – Creșterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

14.9.2. Obiective specifice :

- Sistemul informatic intern să aibă o abordare unitară.
- Eficientizarea comunicării prin realizarea unei Strategii de comunicare internă și externă.

- Îmbunătățirea activității curente a administrației locale și creșterea capacității de atragere a finanțării de la Uniunea Europeană.
- Sprijinirea procesului de descentralizare sectorială a serviciilor.
- Instruirea personalului din administrație.
- Stabilirea procedurilor de recrutare, gestiune și formare a funcționarilor publici prin norme și reguli care pot fi puse efectiv în aplicare.
- Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparenței actului administrativ și luarea unor măsuri anticorupție ferme, vizibile pentru opinia publică.

14.9.3. Activități :

- 1.Obiectivul operațional – Reabilitarea și dotarea instituțiilor publice.
- 2.Obiectul operațional – Eficientizarea comunicării și realizarea unei strategii de comunicare între administrație și cetățean.
- 3.Obiectul operațional – Îmbunătățirea activității curente a administrației publice locale și creșterea capacității de atragere de finanțări de la Uniunea Europeană.

14.10. IDENTIFICAREA UNOR ZONE SPECIFICE DE INTERVENȚIE

14.10.1. Considerații generale.

Aplicarea strategiei și atingerea obiectivelor se realizează printr-un plan detaliat pe termen scurt și mediu, care descrie acțiunile și pașii necesari ca acestea să fie prioritizate pentru a duce, în final, la atingerea obiectivelor pe termen lung având următoarele responsabilități :

- Responsabilitatea asumării sarcinilor.
- Calendarul desfășurării acțiunilor.
- Resursele alocate.
- Metodele de monitorizare și evaluare.

Planul Local de Acțiune (PLA) este un instrument de planificare și implementare care conține un set de politici de domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie.

Termenul de realizare a planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 10-20 ani, fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă (SLDD).

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

PLA va fi revizuit periodic, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuiesc luate în calcul la o prognoză economică se modifică.

Planul Local de Acțiune pentru implementarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a comunei Bordușani, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte, necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametrii specifici societății moderne, astfel că durabilitatea să devină punctul forte al acesteia.

Situația dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu și tehnologice a fost realizată în cadrul procesului de analiză diagnostic din cadrul strategiei de dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost evidențiate fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Rolul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico – sociale, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru comuna Bordușani.

Necesitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor care trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite.

La nivel temporal, pentru a realiza un management unitar sunt necesare trei faze distincte astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poată fi bine coordonate :

1. Planul de dezvoltare sau planificarea activităților.
2. Planul de executare sau implementarea activităților.
3. Planul de monitorizare sau evaluarea activităților.

Pentru o activitate unitară, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către :

- Administrația Locală, prin Instituția Primăriei și Consiliul Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar planului de acțiune.
- Comunitatea Locală, prin cetățenii și organizațiile locale, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă.
- Mediul de afaceri, prin firme și instituții finanțatoare, ca și suport financiar și logistic.

PLANUL DE ACȚIUNE CUPRINDE :

- ❖ Programul de management, care prin evoluția implementării să ia măsurile ce se impun.
- ❖ Modul de implementare în care competențele și atribuțiile sunt grupate pe structuri de implementare și funcții ale structurii manageriale – previziune, organizare, coordonare și antrenare.

- ❖ Etapele implementării strategiei de dezvoltare locală la nivelul administrației locale.

Planul anual este stabilit de Consiliul Local prin priorități de realizare a obiectivelor și măsurilor programate conform criteriului , presiune – stare – repaus, care se aplică după cum urmează :

-se măsoară presiunea necesității îndeplinirii fiecărui obiectiv stabilit la momentul inițial, care se cuantifică pe niveluri-max.,medie,mică.

-se evaluează situația inițială prin studiu de impact, elaborare proiect.

-se presupune aplicarea măsurii.

-se măsoară starea ipotetică finală, care se cuantifică sub formă de răspuns.

Planul Local de Acțiune, prezintă principalele măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării durabile in vederea evaluării continue a factorilor social – economic – mediu și tehnologic, prin indicatori de dezvoltare durabilă selecționați ca relevanți pentru comuna Bordușani. Utilitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor ce trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite in Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei Bordușani.

Pentru a asigura o dezvoltare coerentă a comunei Bordușani, suportul necesar trebuie să fie asigurat de de către :

1.Primăria și Consiliul Local Bordușani.

2.Comunitatea locală – cetățenii și organizațiile, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă.

3.Mediul de afaceri – firme și instituții finanțatoare.

Principalele funcții de implementare a strategiei de dezvoltare locală sunt după cum urmează :

1.Funcția de previziune – cuprinde activități care privesc :

-realizarea obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare locală cu alocarea resurselor și mijloacelor de realizare pe anii anteriori.

-intocmirea planurilor anuale prin preluarea obiectivelor din strategia de dezvoltare și realizarea acelor care au un grad ridicat de certitudine.

-elaborarea de proiecte de finanțare, studii de fezabilitate, planuri de afaceri, studii de marketing, analize cost – beneficiu, care să poată fundamenta modalitățile și mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor.

2.Funcția de organizare – cuprinde procesele de management, de grupare de atribuții și responsabilități, delegare de competențe cuprinse în strategia de dezvoltare ierarhizate pe persoane individuale, agenți economici, grupuri și comitete, primărie, comisii de specialitate din consiliul local.

3.Funcția de coordonare – cuprinde activitățile prin care se armonizează hotărârile, deciziile și acțiunile persoanelor implicate în structura de implementare a strategiei de dezvoltare în cadrul funcțiilor de previziune și organizare.

4.Funcția de antrenare – cuprinde acțiunile de implicare și motivare a cetățenilor, a structurilor constituite și a grupurilor de interese pentru implementarea obiectivelor din strategia de dezvoltare.

5.Funcția de control și evaluare – cuprinde activitățile prin care performanțele obținute sunt măsurate și comparate cu obiectivele stabilite inițial în vederea gradului de avansare a programului pentru a elimina rămănerile în urmă.

Se vor determina cauzele care au dus la abateri de la planificare și se stabilesc măsuri pentru corectarea acestora și pentru continuarea aplicării strategiei de dezvoltare locală.

14.10.2. PRINCIPII ȘI CONDIȚII

În vederea realizării Planului Local de Acțiune, Primăria comunei Bordușani, ca autoritate publică locală, trebuie să - și întărească, la toate nivelele de decizie și execuție, capacitatea instituțională care presupune furnizarea de resurse financiare suficiente și mobilizarea resurselor umane.

Totodată și identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare dar și analizarea cadrului administrativ de alocare a responsabilităților.

Managementul eficient al administrației publice locale duce la rezolvarea problemelor curente.

Materializarea capacității instituționale este un proces de durată în care Administrația Publică Locală, trebuie să acționeze pentru schimbarea radicală a atitudinii funcționarului public față de accesul cetățenilor la activitatea administrației.

În acest sens o principală preocupare a managerului primăriei este armonizarea procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene.

14.10.3. OBIECTIVE GENERALE

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locală a comunei Bordușani sunt după cum urmează :

- Asigurarea accesului neîngrădit la infrastructură, apă-canalizare-gaze , a tuturor locuitorilor și al consumatorilor economici din comună.
- Reabilitarea și modernizarea în conformitate cu necesitățile și standardele europene a școlilor.
- Optimizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport, telecomunicații și energie.

- Protecția mediului prin conformare progresivă cu standardele de mediu din UE pe care România va trebui să le atingă în totalitate.
- Garantarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie.
- Combaterea excluziei și dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunități investiționale.

14.10.4. CONSOLIDAREA CAPACITAȚII INSTITUȚIONALE A PRIMĂRIEI COMUNEI BORDUȘANI.

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social – economice rapide, sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor primăriei comunei Bordușani, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în cece privește rezolvarea propriilor probleme.

Administrația Publică Locală este o interfață între cetățeni și instituțiile statului care trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică locală va fi orientată spre :

- 1.Dezvoltarea durabilă a comunității se va realiza cu ajutorul unirii eforturilor tuturor locuitorilor pentru soluționarea problemelor comune.
- 2.Dezvoltarea, în continuare, a infrastructurii comunității.
- 3.Ajustarea , in continuare, a cheltuelilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget.
- 4.Elaborarea, aprobarea și controlul strict asupra executării bugetului.

Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin :

- 1.Organizarea licitațiilor de cumpărare, conform legii, pentru achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituției din bani publici.
- 2.Sporirea responsabilităților persoanelor cu funcții de răspundere pentru depășirea limitelor stabilite de cheltueli și utilizarea neeconomică a alocațiilor bugetare.
- 3.Stoparea creșterii volumului de cheltueli și evaluarea numărului de personal, dacă este cazul.
- 4.Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Consolidarea finanțelor publice :

- 1.Asigurarea cu surse financiare a măsurilor pentru satisfacerea necesităților social – economice și culturale ale populației, pentru dezvoltarea teritoriului comunității.
- 2.Întreprinderea unor măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii și menținerea echilibrului bugetar.
- 3.Constituirea de fonduri extrabugetare pentru susținerea unor programe de interes local.
- 4.Susținerea dezvoltării antreprenoriatului ca forță motrice a economiei de piață.

Stabilirea și promovarea parteneriatului :

- 1.Sprijinirea organizațiilor nonguvernamentale care își desfășoară activitatea în folosul cetățeanului.
- 2.Participarea la proiecte investiționale comune cu sectorul economic în domeniile social,cultural și de mediu.

Consolidarea managementului administrației publice locale :

1.Preocuparea autorității locale pentru pregătirea continuă a funcționarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltării comunei Bordușani.

Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională :

1.Identificarea necesităților și oportunităților de instruire.

2.Identificarea unui sistem de training adecvat.

3.Corelarea necesităților cu un potențial uman existent.

Utilizarea eficientă a resurselor umane :

1.Identificarea regulamentului de organizare și funcționare a personalului și a regulamentului de ordine internă.

2.Personalul să lucreze în domenii de activitate bine definite.

Creșterea responsabilității și a independenței profesionale :

1.Responsabilitate funcționarilor publici în conformitate cu prevederile legale.

2.Conștientizarea importanței activității fiecărui angajat.

3.Transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat.

4.Acordarea de stimulente financiare în funcție de eficiența și competitivitatea activităților depuse.

Schimbarea de fond a raportului dintre administrație și cetățean.

1. Serviciul public orientat în folosul cetățeanului.
2. Eliminarea blocajelor birocratice cu care sunt confrunțați cetățenii și agenții economici.
3. Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional.
4. Comunicare operativă cu cetățenii comunei.
5. Implementarea unui sistem de management al calității.

Realizarea unui sistem de monitorizare a calității serviciilor publice.

1. Administrarea corespunzătoare a banilor publici.
2. Programarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor.
3. Dezvoltarea comunei Bordușani prin atragerea de proiecte și programe cu finanțare nerambursabilă.

Dezvoltarea managementul informațiilor.

1. Analizarea nevoilor în domeniul software.
2. Corelarea și integrarea bazelor de date din primărie.

CAPITOLUL V.

ESTIMAREA NECESITĂȚILOR DE FINANȚARE

Creșterea economică a comunei Bordușani, include sprijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada 2014 – 2015 din domeniul agriculturii, zootehniei, infrastructurii, mediului, turismului, educației, culturii, economic, asistenței sociale și administrației publice.

Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentațiilor trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Un element deosebit de important al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului.

Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă, de aceea să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Bordușani.

Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare, cum ar fi fondurile private, comunitare, locale sau de stat.

O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale, care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect și cele aferente realizării efective a proiectului.

Primele cheltuieli trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului etnic.

Este important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze.

În cazul în care acest moment este mai îndepărtat în realitate decât s-a presupus inițial, s-ar putea ca rentabilitatea proiectului să nu mai fie cea scontată.

Atunci când se previzionează cheltuielile cu activitatea curentă, va trebui să se determine și mărimea resurselor necesare.

Un volum prea mare va ține resurse immobilizate în mod inutil, în timp ce un volum prea redus crează riscul unor întreruperi forțate a realizării proiectului. Va trebui să se poată justifica nivelul pentru care s-a optat.

Datele referitoare la veniturile și cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilității proiectului.

În aprecierea acestei rentabilități este bine să se evalueze cum vor arăta rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevăzute.

De aceea s-a stabilit că planificarea strategică, din punct de vedere financiar, este greu de realizat datorită schimbării legislației. Din

aceeași cauză, bugetul local pe următorii șapte ani nu se poate exprima exact.

Repartizarea veniturilor arată gradul mare de dependență față de bugetul de stat și necesitatea alocării unor sume care să permit măcar asigurarea unui buget minim de funcționare pentru :

- Venituri – resurse financiare publice.

- Veniturile totale sunt alcătuite din următoarele :
 - a.venituri curente
 - 1.venituri fiscale
 - 1.1.impozite directe
 - 1.2.impozite indirecte
 - b.venituri nefiscale
 - 1.venituri din capital.

- Venituri proprii – fiscale și nefiscale.

- Subvenții și alocații.

- Cheltuieli totale.

- Cheltuieli curente (personal, materiale și servicii, subvenții, prime, transferuri, dobânzi aferente datoriei publice, rezerve).

- Cheltuieli pentru investiții sau de capital – cheltuieli pentru implementarea proiectelor propuse în cele opt domenii de activitate.

Bugetul general al UAT Bordușani este instrumentul care stabilește și autorizează, pentru fiecare exercițiu financiar, suma totală a veniturilor și a cheltuielilor considerate necesare.

Bugetul este întocmit și executat în conformitate cu următoarele principii :

- ❖ Principiul echilibrului implică faptul că estimările veniturilor pentru exercițiul bugetar trebuie să fie egale cu creditele de plată pentru exercițiul respectiv. Operațiunile de împrumut în scopul acoperirii unui eventual deficit bugetar nu sunt compatibile cu sistemul resurselor proprii și nu sunt autorizate.
- ❖ Principiul unității și principiul exactității bugetare implică înregistrarea tuturor veniturilor și cheltuelilor, în cazul în care acestea sunt prevăzute de buget.
- ❖ Principiul universalității implică faptul că veniturile totale acoperă creditele totale de plată, cu excepția unor anumite venituri, determinate în mod limitat, alocate pentru finanțarea unor anumite cheltuieli. Veniturile și cheltuielile sunt înregistrate integral în buget, fără a fi ajustate între ele.
- ❖ Principiul anualității, implică adoptarea bugetului pentru fiecare exercițiu bugetar și utilizarea, în principiu, atât a creditelor de plată cât și a creditelor de angajament pentru exercițiul bugetar în cursul anului respectiv.
- ❖ În conformitate cu principiul unității de cont, bugetul se întocmește și se execută în lei, iar conturile se prezintă tot în lei.
- ❖ Principiul specificității, implică faptul că fiecare credit trebuie să aibă o anumită destinație și să fie alocat unui obiectiv specific în scopul prevenirii oricărei confuzii între credite.
- ❖ Principiul bunei gestiuni financiare este definit în raport cu principiile economiei, eficienței și eficacității.
- ❖ Bugetul este întocmit în conformitate cu principiul transparenței, asigurând o bună informare privind execuția bugetară și conturile.

- ❖ Prezentarea creditelor și a resurselor în buget se face în funcție de destinație, adică întocmirea bugetului pe activități în vederea consolidării transparenței în gestiunea bugetului în ceea ce privește obiectivele bunei gestiuni financiare, în special obiectivele eficienței și eficacității.

Această estimare va reprezenta necesitățile financiare ale comunei Bordușani în perioada 2014 – 2020 și va cuprinde totodată o serie de previziuni cu privire la investițiile care vor fi realizate în această perioadă.

În fiecare an, previziunea bugetară se va revizui în funcție de bugetul din anul precedent și va fi distribuit, de asemenea, pe domenii prioritare și de interes pentru dezvoltarea comunei Bordușani.

CAPITOLUL VI.

INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI

Anual se vor realiza monitorizarea fiecărui plan de dezvoltare locală cât și planificarea acțiunilor. Astfel se vor prezenta problemele apărute și progresele înregistrate.

Monitorizarea anuală are în vedere proiectele strategice implementate sau care urmează a fi implementate la nivelul comunei Bordușani și efectele pe care le produc.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei Bordușani, pentru perioada 2014 – 2020, realizează obiectivele strategice astfel :

- Elaborarea unor planuri de acțiune prin care obiectivele Planului de Dezvoltare Locală se vor realiza și aprobarea acestor planuri în cadrul UAT Bordușani.
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei Bordușani, în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse.

- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice.
- Monitorizarea progreselor realizate.

1.OBIECTIV GENERAL :

Obiectivul general al strategiei este de a crește competitivitatea economiei, diversificarea activităților economice și atractivitatea comunei Bordușani.

INDICATORI DE REALIZARE :

- Dezvoltarea resurselor umane și a mediului de afaceri.
- Aducerea infrastructurii la standardele europene.
- Sprijinirea activităților economice non – agricole.
- Promovarea antreprenoriatului și agroturismului rural.
- Crearea și diversificarea atracțiilor turistice.

- Creșterea veniturilor adiționale ale fermelor de subzistență din activități non agricole.
- Crearea de noi locuri de muncă.

- Limitarea depopulării spațiului rural.
- Creșterea cifrei de afaceri în sectoarele economice.

- Crearea de servicii pentru comunitate.

- Dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice, asigurarea cu servicii de gospodărie comunală în sistem centralizat.

1.1.PRIORITARE – *Domeniul Infrastructură – Transport.*

Scopul acestei intervenții este de a îmbunătăți calitatea infrastructurii prin modernizarea sau extinderea drumurilor, rețelelor de apă și canalizare, amenajarea clădirilor existente și iluminatul public.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	Termen scurt 1-3ani	Termen lung 3-10ani
Modernizare drumuri pietruite .		✓	
Înființarea grădiniței în satul Cegani.		✓	
Amenajare alei pietonale.		✓	
Contorizarea sistemului de alimentare cu apă în gospodării		✓	
Înființarea platformei ecologice		✓	
Lucrări de infrastructură.			✓
Modernizarea iluminatului public stradal cu lămpi LED.			✓
Rețea de canalizare și stație de epurare.		✓	
Sediu Primărie		✓	
Stații de transport în comun		✓	
Parcări la instituțiile publice.		✓	
Rută ocolitoare pentru traficul greu.		✓	
Alimentarea cu gaze naturale.			✓
Înființarea perdelelor de protecție forestieră.			✓
Soluție acces la proprietăți.		✓	
Înființarea spațiilor verzi.		✓	
Reabilitarea și modernizarea terenurilor de sport.			✓
Înființarea pieței agro - alimentare în comună.		✓	
Modernizare drumuri de exploatare agricolă.			✓
Înființare centru zonal turism			✓
Insemne de marcaj teritorial.	✓		

1.2.PRIORITARE – Domeniul : Agricultură, Silvicultură și Dezvoltare Rurală.

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi competitive bazată pe cunoașterea și inițiativa privată, precum și protejarea patrimoniului natural, cultural și istoric al zonelor rurale.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3– 10 ani
Dezvoltarea pomiculturii și valorificarea florei spontane în comuna Bordușani.			✓
Promovarea inițiativelor de dezvoltare rurală.		✓	
Sprrijinirea exploatațiilor agricole de semisubzistență.			✓
Studiu privind potențialul de dezvoltare agricolă și de turism.			✓
Susținerea formelor asociative.			✓
Sprrijinirea fermierilor și deținătorilor de păduri să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora conform înregistrării APIA.			✓

1.3.PRIORITARE – Domeniul Mediul Înconjurător.

Scopul acestei investiții este de a îmbunătăți calitatea mediului înconjurător prin investiții în colectarea deșeurilor menajere și industriale, protejarea comunei Bordușani de riscurile naturale, precum și activități de conștientizare a locuitorilor cu privire la importanța păstrării curat a mediului în care trăiesc.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3 – 10 ani
Platformă pentru depozitarea deșeurilor menajere.		✓	
Montat pubele pentru depozitare gunoi menajer.	✓		
Amenajare parc agrement		✓	
Amenajare teren sport volei,handbal, bascchet.		✓	
Reabilitare și modernizare teren sport fotbal.			✓
Montat pubele pentru depozitare gunoi menajer.	✓		
Înființarea perdelelor de protecție			✓

1.4. PRIORITARE – *Domeniul Economie și mediul de afaceri.*

Scopul intervenției este de a contribui la dezvoltarea economică a comunei Bordușani, prin crearea condițiilor apariției unui mediu de afaceri prosper și sănătos, bazat pe competiție și pe satisfacerea cerințelor reale ale pieței.

Un accent deosebit se va pune pe atragerea resurselor financiare necesare susținerii și implementării unor proiecte de importanță majoră pentru dezvoltarea economică a comunei Bordușani și creării unui cadru instituțional de stimulare a investițiilor, în care să activeze resurse umane cu un înalt grad de pregătire și informare.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3 – 10 ani
Organizarea de evenimente în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor.		✓	
Identificarea oportunităților de parteneriat public – privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial.			✓
Elaborarea unei strategii de marketing local.			✓
Informarea cetățenilor în cece privește legislația pentru acesarea fondurilor nerambursabile.	✓		
Programe de formare profesională în rândul tinerilor pentru reconversie profesională.		✓	✓
Sprrijinirea asociațiilor agricole.			✓
Centrul de informare și consultanță agricolă.		✓	

1.5.PRIORITARE–Domeniul Educație, Cultură, Sport - Agreement.

Domeniul Educației

Scopul acestei investiții este de a contribui la creșterea atractivității comunei Bordușani, pentru locuitorii acesteia, în special pentru tineri, prin organizarea de activități educaționale, culturale și sportive adaptate grupurilor țintă.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1-3 ani	3 – 10 ani
Inființarea grădiniței din satul Cegani .		✓	
Înființarea de spații verzi.			✓
Educație rutieră pentru elevi cu sprijinul poliției locale.	✓		
Formarea cadrelor didactice și a resurselor umane din unitățile de învățământ.		✓	

Domeniul Cultură, Sport și Agrement

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1- 3 ani	3 – 10 ani
Amenajare teren sport volei, etc			✓
Amenajare parc agrement			✓
Reabilitare și modernizare teren sport – fotbal.		✓	✓
Dotarea bibliotecii comunale		✓	
Dotare așezământ cultural.			✓

1.6.PRIORITARE – Domeniul Sănătății și Social

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea resurselor umane ale comunei Bordușani prin încurajarea formării profesionale în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, creșterea calității vieții persoanelor marginalizate social sau aflate în stare de vulnerabilitate prin implementarea unor proiecte într-un cadru partenerial eficient administrație publică – societate civilă.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3 – 10 ani
Dotare ambulanță			✓
Construire rampe de acces pentru persoane cu handicap.			✓
Înființarea , cu ajutorul, mediului privat a unei farmacii veterinare.			✓
Sprrijin pentru categoriile defavorizate.	✓		
Combaterea fenomenului de abandon școlar.	✓		
Burse sociale pentru tinerii din familii sărace.		✓	
Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri, persoane inactive sau aflate în căutarea unui loc de muncă.		✓	
Bază de date a profesiilor.		✓	

1.7.PRIORITARE – *Domeniul Turism*

Scopul acestei intervenții este de a contribui la o mai bună valorificare a patrimoniului turistic prin restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural și promovarea potențialului turistic al zonei.

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3 – 10 ani
Promovarea meșteșugurilor tradiționale.			✓
Continuarea organizării anuale a Sărbătorii Comunale.	✓		
Organizarea târgului anual comunal.			✓

1.8.PRIORITARE – Domeniul Administrației Publice și Amenajarea Teritoriului.

Scopul acestei intervenții este de a contribui la o mai bună valorificare a resurselor umane angajate în sectorul public, transparența serviciilor oferite către populație cât și servirea promptă în scurt timp a cetățeanului.

Domeniul Administrației Publice

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3 – 10 ani
Adaptarea structurii organizatorice, aprobate prin HCL al comunei Bordușani.	✓		
Programe de formare profesională a funcționarilor publici din primărie.		✓	
Schimb de experiență și vizite de studii.		✓	
Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri.		✓	
Achiziționarea unor utilaje pentru dezapeziri.			✓
Construire sediu primărie.			✓

Domeniul Amenajarea Teritoriului

PRIORITARE	Principalele rezultate previzionate		
	Imediate	1 – 3 ani	3 – 10 ani
Finalizarea elaborării Planului Urbanistic General.	✓		
Modernizarea sistemului rutier prin implementarea sistemelor video, a mijloacelor de semnalizare și a indicatoarelor stradale.			✓
Înființarea perdelelor de protecție.			✓
Împădurirea zonelor din afara fondului forestier.			✓

CAPITOLUL VII.

SISTEMUL DE IMPLEMENTARE

Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei Bordușani pentru perioada 2014 – 2020, reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Bordușani.

Documentul are un caracter normativ, prospectiv și angajează la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunei Bordușani pentru a le adecva evoluției realităților economice și sociale.

Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare, propusă, depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile comunitare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona judicios fondurile de la bugetul local.

Masurile propuse în Strategie sunt coerente cu Programele Operaționale și PNDR pentru perioada anterioară precum și cu finanțările ce vor face obiectul Memorandumului pentru perioada 2014 – 2020.

PROCESUL DE IMPLEMENTARE INCLUDE URMĂTOARELE:

- 1.Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice.
- 2.Elaborarea planurilor de acțiune prin care obiectivele Planului de Dezvoltare Locală se vor realiza și se vor aproba prin HCL.

3.Evaluarea implementării prin analiza indicatorilor prevăzuți în strategie.

4.Implementarea prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de dezvoltare.

5.Identificarea, selectarea, și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei Bordenani – fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului local – în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse.

6.Monitorizarea progreselor realizate de către primar și angajații primăriei.

7.Analiza impactului prin care se apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate și cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a comunei Bordenani.

Planificarea acțiunilor și monitorizarea trebuie să fie realizată anual, prin prezentarea în cadrul Consiliului Local a progreselor înregistrate și a problemelor întâmpinate.

Monitorizarea anuală va avea în vedere proiectele strategice implementate sau care urmează a fi implementate la nivelul local și efectele pe care le produc la nivelul comunei Bordenani.

Prin aprobarea în ședința de consiliu, Strategia exprimă opțiunea Consiliului Local de a aborda integrat fenomenul economic, social și de protecție a mediului și de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă și cu comunitatea actorilor economici.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

Pentru a implementa Strategia, se va constitui un grup de lucru care au ca atribuții următoarele :

- Urmărirea și conducerea procesului de implementare.
- Analizarea și aprobarea planurilor anuale de implementare.
- Propuneri de completare periodic a Strategiei.
- Analizează și aprobă bugetul anual de implementare.

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă etapa de realizare a proiectelor, a programelor și politicilor prevăzute de Strategie, de recoltare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora relativ la dezvoltarea comunei Bordușani.

CAPITOLUL VIII.

EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI Bordușani.

Planul de Măsuri și Acțiuni stă la baza implementării Strategiei. Detalierea planului de acțiune se face pe structura : **Obiectiv general – Obiectiv specific – Măsură – Resurse necesare – Indicatori de performanță – Termen – Risc asociat.**

Proiectul de planificare strategic a comunei Bordușani, trebuie să ia în considerare necesitatea unui process de evaluare coerent a programelor și rezultatelor vizate.

Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structural serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes.

Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunei Bordușani și să aibă un caracter permanent.

Prin instituirea unui sistem de monitorizare a strategiei se poate realize adaptarea acesteia la modificările care apar pe parcurs in urma implementării acțiunilor precum și înglobarea prevederilor legislative care vor apărea sau vor surveni modificări pe parcursul întregii perioade de planificare.

8.1. Ciclul planificare – evaluare

Necesitatea modificării programului apare ca un rezultat al monitorizării evaluării nevoilor și obținem un ciclu planificare – evaluare. În cazul planificării, vorbim despre formularea unei situații, conceptualizarea alternativelor, detalierea posibilelor cursuri ale acțiunii și a implicațiilor lor, evaluarea alternativelor și selectarea celei mai bune și de implementarea alternative alese.

Operaționalizarea componentelor principale ale evaluării presupune programul, participanții, condițiile și măsurătorile, designul evaluării,

detalierea modului în care vor fi coordonate aceste componente, analiza informației și utilizarea rezultatelor.

Programele operaționale și planurile de acțiune se vor realiza pe baza evaluării nevoilor existente în fiecare domeniu.

Adoptarea programului se va face doar după efectuarea unei analize ex-ante, care poate duce la revizuirea programului. Se impune efectuarea unor analize a gradului de realism al programului și a obiectivelor lui, analize cost – beneficiu sau cost – eficiență, după caz.

După implementarea programului se va realiza monitorizarea acestuia, pe baza unui set de indicatori specifici fiecărui program.

Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele programului.

Pe baza acestor evaluări se pot impune modificări ale programului și implementarea acestor modificări.

La încheierea unui ciclu al programului se va efectua o evaluare sumativă, orientată spre performanța programului, care să ne spună în ce măsură programul poate sau trebuie să fie continuat.

8.2. Etapele evaluării

Evaluarea unui program se efectuează atunci când :

- Scopurile și obiectivele programului sunt plauzibile.
- Informațiile pentru evaluare sunt bine definite.
- Informațiile necesare pot fi obținute.
- Beneficiarii evaluării au ajuns asupra unui acord asupra modului în care vor fi utilizate rezultatele acesteia.

Etapele generale ale evaluării pot fi :

- Clarificarea obiectului evaluării.
- Identificarea scopului evaluării.
- Identificarea datelor necesare.
- Alegerea și aplicarea metodelor de culegere a datelor.
- Analiza datelor.
- Prezentarea rezultatelor.

Se recomandă ca formă de evaluare pe cea participativă, în care sunt implicate toate părțile din program și anume beneficiarii programului, organizația care a implementat programul, partenerii și finanțatorii programului.

Avantajele acestei abordări sunt :

- ✓ Accent pe participanți.
- ✓ Gamă largă de beneficiari care participă.
- ✓ Scopul de a învăța.
- ✓ Design flexibil.
- ✓ Metode de apreciere rapidă.
- ✓ Participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

8.3. Indicatori ai programelor

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.

Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi, iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte. Indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului.

Pot exista mai mulți indicatori pentru fiecare obiectiv și de aceea este foarte important ca indicatorii propuși să fie cu adevărat cele mai bune măsuri ale îndeplinirii obiectivelor.

8.4 Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei este :

- Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile.
- Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local.
- Succesul realizării Strategiei depinde , în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia.

În plan instituțional, principalii actori ai implementării Strategiei sunt:

- Administrația publică locală
 - Primarul
 - Consiliul Local
 - Primăria
- Agenții economici
- Investitorii
- Societatea civilă

Performanța implementării strategiei va fi evaluată pe baza unor rapoarte strategice, elaborate de UAT Bordușani. În elaborarea raportului strategic se va avea în vedere includerea de date relevante pentru evaluarea eficacității și eficienței măsurilor aplicate.

Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în anii 2016, 2019 și 2022, fiind prezentate în cadrul ședințelor și transmise autorităților de la nivel regional.

În cadrul raportului vor fi evidențiate :

- ❖ Situația și evoluția socio – economic la nivelul local.
- ❖ Realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea.
- ❖ Exemplele de bună practică.
- ❖ Orice propuneri de modificare a strategiei de dezvoltare locală și a tabelelor financiare.

Raportul va sintetiza evoluțiile relevante în implementarea Strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere prin ajustarea Strategiei și a Planului de Acțiune, care vor fi, la rândul lor, supuse aprobării Consiliului Local.

8.5. Evaluarea ex – post a impactului Strategiei

Evaluarea ex – post a impactului Strategiei va urmări să analizeze :

- Modul de folosire a resurselor.
- Realizarea impactului așteptat.
- Eficiența intervențiilor.

Factorii de succes sau de eșec vor fi evaluați, cât și sustenabilitatea rezultatelor și impactului strategiei. Pentru o evaluare adecvată a rezultatelor strategiei evaluarea ex – post trebuie realizată după trecerea unui anumit timp de la implementare. În acest scop pot fi contractați evaluatori externi.

CAPITOLUL IX.

PROCESUL PARTENERIAL

9.1 Comunitatea locală

Strategia de Dezvoltare Locală s-a realizat cu implicarea comunității locale, într-un proces de răspundere asupra dezvoltării comunei Bordușani. Viziunea cetățenilor este în spiritul dezvoltării din punct de vedere economic și social, printr-o mai bună valorificare a resurselor locale, atragerea investițiilor și investitorilor, revigorarea tradițiilor, crearea / reabilitarea infrastructurilor de tip urban și punerea în valoare a poziționării geografice, în deplin respect față de mediul înconjurător.

Strategia de Dezvoltare Locală și mecanismele instituționale implicate în procesul de implementare trebuie să țină cont de interesele comunității, care au fost exprimate prin intermediul sondajului de opinie și se regăsesc în portofoliul de proiecte prioritare ale comunei.

Rezultatele chestionarului privind Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bordușani, sunt sintetizate după cum urmează :

9.2. CENTRALIZATOR COMUNA BORDUȘANI

Răspunsurile din graficele următoare sunt punctul de pornire al prezentei Strategii de Dezvoltare Locală, dorințele locuitorilor fiind unul dintre vectorii care stabilesc direcțiile de dezvoltare pentru perioada 2014 – 2020.

CAPITOLUL X.

SINTEZĂ A EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU (SEA)

10.1. Context

Directiva 2001 / 42 / CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului – Directiva SEA, evaluare strategică de mediu – are drept obiectiv : să asigure un înalt nivel de protecție a mediului și să contribuie la integrarea considerațiilor privind mediul în elaborarea și adoptarea planurilor și programelor, asigurând că, anumite planuri și programe care pot avea efecte semnificative asupra mediului fac obiectul unei evaluări ecologice.

În scopul sprijinirii integrării aspectelor de mediu în programele de dezvoltare rurală și în vederea evitării duplicării acțiunilor, evaluarea de mediu prevăzută în Directiva SEA se integrează direct în evaluările ex – ante ale programelor de dezvoltare rurală.

10.2. Cerințele Directivei SEA

În temeiul articolului 3 aliniatul (2) litera (a) din Directiva SEA, care precizează că o evaluare de mediu se realizează pe toate planurile și programele care sunt elaborate pentru agricultură, silvicultură, pescuit și care definesc cadrul deciziilor ulterioare de autorizare a proiectelor enumerate în Directiva EIA5, devine obligație juridică de a efectua o evaluare de mediu și se aplică programelor de dezvoltare rurală.

Evaluarea ecologică strategică prevăzută de Directiva SEA trebuie să ia forma unui raport de mediu care să se concentreze, printre altele, asupra efectelor semnificative posibile scontate ale programelor de dezvoltare rurală asupra mediului.

Informațiile prezentate în raport sunt :

- Rezumat al conținutului cu principalele obiective ale planului sau programului și legăturile lor cu alte planuri și programe relevante.
- Aspecte relevante ale situației ecologice existente și evoluția sa probabilă fără punerea în aplicare a planului sau programului.
- Caracteristicile de mediu ale zonelor care pot fi afectate semnificativ.
- Orice problemă de mediu existentă care este relevantă pentru plan sau program.
- Obiectivele de protecție a mediului, stabilite la nivel comunitar sau de stat membru, care sunt relevante pentru plan sau program.
- Posibilele efecte semnificative asupra mediului, biodiversității, populației, floră, faună, apă, aer, patrimoniu cultural, etc.
- Măsuri preconizate pentru prevenirea și reducerea oricăror efecte adverse asupra mediului.
- O descriere a motivelor de selectare a alternativelor preconizate și a modului cum să se facă evaluarea.
- O descriere a măsurilor preconizate referitoare la monitorizare.

Procedurile de monitorizare trebuie să garanteze urmărirea efectelor semnificative ale punerii în aplicare a programului.

10.3. Integrarea dispozițiilor Directivei SEA în evaluarea ex – ante.

Regulamentul (CE) 1698 / 2005, privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR prevede pentru noua perioadă de programare, efectuarea unei evaluări de mediu detaliate în contextul evaluării ex-ante pentru fiecare program de dezvoltare rurală.

În cazul gestionării mediului și a terenurilor, proiectele de norme pentru punerea în aplicare prevăd următoarele cerințe :

- ✓ Descrierea de ansamblu a biodiversității centrată pe agricultură și sectorul forestier precum și punerea în aplicare a Directivelor Natura 2000, privind terenurile agricole / forestiere.
- ✓ Descrierea calității apelor și asigurarea calității apei potabile la standardele UE și identificarea unor noi surse de apă potabilă.
- ✓ Rolul agriculturii în utilizarea și poluarea apelor și punerea în aplicare a directivelor – cadru privind nitrații și apa.
- ✓ Monitorizarea calitativă a apelor evacuate.
- ✓ Dotarea corespunzătoare a agenților economici cu echipamente de epurare a apelor uzate.
- ✓ Poluarea atmosferică, schimbările climatice și legătura acestora cu agricultura.
- ✓ Emisiile de gaze cu efect de seră și de amoniac, utilizarea pesticidelor, agricultura ecologică, modificarea medie anuală a acoperirii forestiere.

Temele prioritare de mediu în privința cărora se așteaptă ca statele membre să elaboreze măsuri de dezvoltare rurală adecvate sunt menționate în – Orientările strategice pentru dezvoltarea rurală care definesc trei domenii prioritare la nivelul UE, și anume biodiversitatea, conservarea sistemelor agricole și silvice de mare valoare naturală, apa și schimbările climatice.

Sarcinile cheie ale evaluării ex-ante, sunt :

- Analizarea efectele de mediu anticipate ale programelor de dezvoltare rurală în raport cu domeniile prioritare, dar și în raport cu alte aspecte de mediu relevante.
- Definirea strategiei și identificarea nevoilor.
- Conformitatea în raport cu standardele de mediu.

Cadrul comun de monitorizare și evaluare (CCME), stabilește dispozițiile pentru indicatorii de referință relevanți privind mediul, care trebuie să fie stabiliți prin măsurarea și evaluarea progreselor realizate în timp în cadrul acestor domenii prioritare :

-Pentru analiza de referință, s-a alcătuit o listă detaliată a indicatorilor de context și de impact aferenți.

-Pentru evaluarea efectelor de mediu ale programelor, trebuie stabiliți la nivel de program pentru indicatori comuni de mediu obligatorii, orientați în mod specific înspre evaluarea impactului programelor de dezvoltare rurală asupra diversității, zonelor de mare valoare naturală, calității apei și schimbărilor climatice.

-Dincolo de utilizarea lor pentru o evaluare strategică de mediu, în contextul evaluărilor ex-ante, acești indicatori vor permite, pe întreg ciclul de viață al programului, o monitorizare continuă a situației de mediu în zona vizată de program.

10.4. Acțiunile care trebuie întreprinse

În vederea îndeplinirii cerințelor Directivei SEA și cerințele conexe din Regulamentul FEADR, autoritățile de programare vor trebui să garanteze următoarele :

- Evaluarea de mediu a programelor de dezvoltare rurală va fi efectuată la nivel de program și se va concentra asupra zonei vizate de program. Raportul de mediu necesar va fi integrat într – un capitol specific al raportului de evaluare ex – ante.
- Evaluarea ex-ante va fi efectuată de evaluatori independenți.
- Consultările cu autoritățile de mediu.
- Evaluatorii ex-ante vor evalua efectele de mediu anticipate ale programelor de dezvoltare rurală.
- Inventarierea perdelelor de protecție existente, zonelor prioritare pentru înființarea perdelelor de protecție și suprafețelor degradate ce pot fi ameliorate prin împăduriri.
- Realizarea unor activități de educație ecologică în domeniul gestiunii deșeurilor, pentru toate categoriile de vârstă.
- Amenajarea spațiilor de colectare selectivă a deșeurilor și dotarea corespunzătoare a acestora.
- Inițierea unor studii specifice privind evoluția sănătății populației în raport cu calitatea mediului.
- Promovarea turismului ecologic, controlat in zonele de interes turistic și de agrement.
- Elaborarea unui sistem normativ de clasificare și delimitare a tipurilor de habitat cu valențe turistice.
- Realizarea sistemelor indicatoare și avertizoare.

- Delimitarea arealelor turistice și de agrement.
- Realizarea locațiilor turistice în funcție de solicitarea antropică.
- Editarea materialelor informative.
- Crearea parteneriatului public – privat pentru evaluarea obiectivă și implementarea măsurilor de conservare a resurselor neregenerabile și a acreditării.

10.5. Direcțiile principale ale Strategiei de Mediu.

❖ Modernizarea agriculturii.

În această direcție au fost evidențiate trei categorii de activități – modernizarea lanțurilor valorice – restructurarea și modernizarea învățământului și cercetărilor agricole – asigurarea accesului la finanțe – infrastructură și piețe.

- Inventarierea suprafețelor degradate.
- elaborarea unor studii specifice în vederea stabilirii măsurilor de refacere a terenurilor degradate.
- Implementarea măsurilor propuse prin studiu.

❖ Asigurarea gestiunii durabile a resurselor naturale.

În această direcție, urmează a fi promovate metodele ecologice de gestionare a resurselor naturale, promovarea produselor și tehnologiilor cu impact redus de mediu, susținerea măsurilor de adaptare la consecințele schimbării climei.

❖ Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural.

Vor fi susținute investițiile în infrastructură, rețele, drumuri, afaceri agricole mici iar comunitatea locală va fi stimulată să participe la reabilitarea infrastructurii.

❖ **Monitorizarea și evaluarea rezultatelor.**

Sistemul de monitorizare și de evaluare dacă este eficient are o contribuție deosebită la atingerea obiectivelor și țintelor de mediu.

Baza pentru monitorizarea PLAM și pentru cuantificarea rezultatelor este reprezentată de indicatorii care sunt legați direct de obiectivele și țintele de mediu stabilite în procesul de planificare pentru soluționarea problemelor de mediu.

Procesul de evaluare și monitorizare furnizează informații curente, sistematice care sprijină procesul de implementare.

Procesul de monitorizare și evaluare oferă cadrul pentru :

- Determinarea progradului făcut pentru obținerea rezultatelor scontate.
- Compararea eforturilor de implementare cu scopul și obiectivele inițiale.
- Determinarea încadrării în schemele de timp propuse în proiect.

Obiectivele esențiale ale sistemului de monitorizare sunt :

- Verifică implementarea și stabilește revizuirea PLAM.
- Stabilește echipa de monitorizare.
- Identifică beneficiarul și beneficiile acțiunilor realizate.
- Stabilește dacă acțiunile au fost realizate și dacă efectele sunt cele prevăzute.

Toate aceste elemente au roluri corective și preventive, astfel încât implementarea PLAM să se facă în condiții de eficiență.

Sistemul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor PLAM are trei funcții principale :

- ✓ De a verifica faptul că planul de acțiune este în proces de implementare și de a furniza o metodologie de revizuire a PLAM.

- ✓ De a identifica beneficiul anticipat al acțiunilor și efectul asupra problemei de mediu respective.

- ✓ De a monitoriza atât problema de mediu, cât și efectele acțiunii pentru soluționarea acesteia, prin măsurarea , urmărirea și evaluarea rezultatelor implementării în vederea obținerii feedback – ului necesar pentru revizuirea și actualizarea PLAM.

Monitorizarea este o activitate complexă întrucât problemele de mediu se schimbă continuu, fiind influențate de populație, presiuni de dezvoltare, procese noi de producție, schimbări legislative, tehnici noi pentru reducerea poluării, aspecte fiscale, etc.

Programul de monitorizare se realizează într-o colaborare strânsă între comunitatea locală și instituțiile implicate.

CONSTAR – CONSULTANȚĂ

Nicolae CONDRUȚ